سال (18) اربع 18 مارچ 2026ع 28 رمضان المبارڪ 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا شمارو (177)

Daily Ibrat Karachi — Wednesday 18 March 2026

ABC — THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اربع 18 مارچ 2026ع 28 رمضان المبارڪ 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا شمارو (214)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

ايران ۾ اسرائيل جي شديد بمباري، علي لاريجاني ۽ ڪمانڊر غلام رضا سليماني کي نشانو بڻائڻ جي دعويٰ، تهران جي ترديد

ايران طرفان اسرائيل تي نون حملن ۾ سائبر ٽيڪ مرڪزن ۽ پوليس جي هٿيار ٺاهڻ واري ڪارخاني کي نشانو بڻايو ويو، حملي وقت علي لاريجاني سان سندس پٽ به گڏ هو: اسرائيلي اختيارين

علي لاريجاني کي گذريل رات وارين حملن دوران نشانو بڻايو ويو، پاسداران انقلاب جي پيراملٽري فورس بسيج جي ڪمانڊر غلام رضا سليماني به هڪ فضائي حملي ۾ مارجي ويو: اسرائيل جي دعويٰ

صبح کان جاري ٻين حملن دوران صيهوني حڪومت جي هٿيار ٺاهڻ واري ڪمپليڪس کي نشانو بڻايو، علي لاريجاني جي ٽيليگرام ۽ ايڪس اڪائونٽس تي شايع ٿيل تصويري پيغام ۾ وقت ۽ تاريخ لکيل ناهي

ايراني حڪومت جو تختو رڳو ايراني عوام ذريعي ئي اونڌو ڪري سگهجي ٿو، اسان ڪٿي چڪا آهيون، ايران ڊرامائي طور هيٺ ٿي چڪو آهي، ايران سان جنگ اسان جو مشن مڪمل ٿيڻ تائين جاري رهندي: اسرائيلي پرڏيهي وزير

تل ابيب/تهران (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اسرائيلي فوج دعويٰ ڪئي آهي ته هن ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل جي سيڪريٽري علي لاريجاني ۽ بسيج فورس جي ڪمانڊر غلام رضا سليماني کي نشانو بڻايو آهي جڏهن ته ايراني اختيارين طرفان اڃا تائين ڪو به باضابطا ردعمل
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

بلاول ڀٽو زرداري سان نثار کهڙو ۽ وقار مهدي جي ملاقات

ملاقات دوران تنظيم جي سرگرمين ۽ سياسي صورتحال تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه

فاروق اعوان، نبيل گبول ۽ نادر گبول عوامي مسئلن بابت چيئرمين کي ڄاڻ ڏني

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان پ پ سنڌ جو صدر نثار کهڙو ۽ جنرل سيڪريٽري وقار مهدي ملاقات ڪري رهيا آهن

ايراني انٽيليجنس وزارت طرفان سوين اسٽار لنڪ ڊوائيسز ضبط ڪرڻ جي دعويٰ

تهران (ر ڊ) ايران جي انٽيليجنس وزارت طرفان سوين اسٽارلنڪ ڊوائيسز ضبط ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي ايران جي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

حزب الله تل ابيب ۾ اسرائيلي فوجي اڏي تي حملي جي وڊيو جاري ڪري ڇڏي

بيروت (ر ڊ) لبنان جي مزاحمتي تنظيم حزب الله تل ابيب جي ڏاکڻي علائقي ۾ قائم اسرائيلي فوجي اڏي تي ميزائل حملو
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

افغانستان ۾ پاڪستاني فورسز جون ڪامياب ڪارروايون، فضائي حملن ۾ دهشتگردن جا ڪيئي ٺڪاڻا تباهه

آپريشن غضب للحق تحت افغانستان تي فضائي حملا، جنهن ۾ طالبان حڪومت جي انهن عسڪري جاين کي نشانو بڻايو ويو، جيڪي دهشتگردي لاءِ استعمال ٿي رهيون هيون: وزير اطلاعات

ننگرهار ۾ به طالبان حڪومت جي انهن هنڌن کي نشانو بڻايو ويو، جن کي دهشتگردي جي مقصدن لاءِ استعمال ڪيو ويو ۽ لاجسٽڪس، گولي بارود ۽ ٽيڪنيڪي انفرا اسٽرڪچر کي تباهه ڪيو ويو

ڪابل ۾ ٻن هنڌن تي موجود فني مدد جي بنيادي ڍانچي ۽ هٿيار ذخيرو ڪرڻ جي سهولتن کي مؤثر انداز ۾ تباهه، حملن ڪلهن نظر ايندڙ ثانوي ڌماڪا هٿيارن جي وڏن ذخيرن جي موجودگي جي نشاندهي ڪن ٿا

لاڳاپيل لاجسٽڪ سهولتون، هٿيار ۽ فني بنيادي ڍانچو تباهه، انهن ٺڪاڻن کي پڻ نشانو بڻايو ويو جيڪي افغان طالبان حڪومت پنهنجي ڪيترن ئي دهشتگرد پراڪسيز جي حمايت ڪن ٿا

افغان طالبان حڪومت جي پروپيگنڊا ڪندڙن جون ڪوڙيون دعوائون خطي ۾ دهشتگردي جي حمايت ۽ سرپرستي جي ڪٽي قدمن سان افغان عوام ۽ دنيا کي بيوقوف نٿا بڻائي سگهن: وزير وزير عطاءُ الله تارڙ

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اطلاعات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

جتي به پيپلز پارٽي جي حڪومت رهي آهي، اتي ترقي واضح نظر اچي ٿي: شرجيل ميمڻ

رمضان المبارڪ جي برڪت واري مهيني ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پنهنجي عوام سان ڪيل واعدا پورا ڪري رهي آهي

ميئر ڪراچي سان گڏجي شهر جي ترقي، سالڊ ويسٽ مينيجمينٽ، پاڻي جي فراهمي ۽ انفراسٽرڪچر جي بهتري تي خاص ڌيان ڏنو پيو وڃي

سنڌ حڪومت پهريون ڀيرو پاڪستان ۾ اي وي بس سروس ۽ عورتن لاءِ پنڪ بس سروس متعارف ڪرائي آهي

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ ٽرانسپورٽ کاتي جي انتظام هيٺ اي وي بس جي نئين روٽ جي افتتاحي تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ، ميئر
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ پي اي آر سي جي بيهڪ جوڙجڪ بابت گڏجاڻي ٿي رهي آهي

ڪراچي: سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ميئر مرتضيٰ وهاب ۽ ايم اين اي شاهده رحماني پيپلز بس جي نئين روٽ جو افتتاح ڪري رهيا آهن

وزيراعظم پاران پاڪستان زرعي تحقيقاتي ڪائونسل جي نئين سر جوڙجڪ جي اصولي منظوري

قومي غذائي تحفظ ۽ تحقيق واري وزارت ۽ پي اي آر سي جي معاملن بابت وزيراعظم جي صدارت ۾ اجلاس ٿيو

چين جي اڪيڊمي آف ايگريڪلچرل سائنسز جي طرز تي زرعي تحقيق جي حوالي سان تحقيقي ادارو بڻائڻ جي هدايت

ٽائيم لائين سان پي اي آر سي جي نئين سر تنظيم سازي جي لاءِ ڏوس پلان تيار ڪيو وڃي: وزيراعظم شهباز شريف

اجلاس کي پي آر سي کي زرعي تحقيق جي جديد دور جي گهرجن سان هم آهنگ هڪ فعال ادارو بڻائڻ جي حوالي سان تفصيلي بريفنگ

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف پاڪستان زرعي تحقيقاتي
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

آمريڪي اڏن جو استعمال پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپن کي نقصان پهچائي رهيو آهي: ايراني صدر

ايران موجوده جنگ جي شروعات ناهي ڪئي پر پنهنجي دفاع جو حق استعمال ڪري رهيو آهي: مسعود پزشڪيان

امن ۽ استحڪام ان وقت تائين ممڪن ناهي جيستائين آمريڪا ۽ اسرائيل پاران ايران خلاف ڪارروايون جاري آهن

جنگ بندي جون اپيلون ان وقت تائين اثرائتيون ناهن جيستائين ايران خلاف وڌيڪ حملن جي ضمانت نه ٿي ڏني وڃي: ايراني صدر

تهران (اي پي پي) ايران جي صدر مسعود پزشڪيان خطي ۾ آمريڪي فوجي اڏن جي استعمال کي ختم ڪرڻ جو مطالبو ڪندي چيو آهي ته اهو قدم ايران جي پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپن کي نقصان پهچائي رهيو آهي پرڏيهي ميڊيا موجب سوشل ميڊيا پليٽ فارم ايڪس تي جاري بيان ۾ ايران جي صدر چيو ته ايران موجوده
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

شهر	اهلسنت افطاري	اهلسنت سحري	اهل تشيع افطاري	اهل تشيع سحري
ڪراچي	6:42	05:23	06:51	05:15
حيدرآباد	06:37	05:18	06:46	05:09
سکر	06:34	05:15	06:43	05:06

قومي ڏهاڙي تي پريڊ ۽ تقريبون نه ڪرڻ جو فيصلو

تيل بحران ۽ حڪومتي بچت مهم تحت قدمن سبب اهڙو فيصلو ڪيو ويو

سمورين وزارتون ۽ ادارا سادگي ۽ پروقار طريقي سان پاڪستان جو ڏهاڙو ملهائين: وزيراعظم

اسلام آباد (اي پي پي) ملڪ جي صورتحال جي ڪري تيل جي بحران ۽ حڪومت پاران اعلان ڪيل ڪفايت شعاري قدمن جي ڏس
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

بغداد ۾ آمريڪي سفارتخاني تي ڊرون ۽ راڪيٽن سان حملو

آمريڪي سفارتخاني تي صبح جو ٽي ڊرون ۽ چار راڪيٽ فائر ويا: ايران

ٽيون سفارتخاني جي احاطي سان ٽڪرائجي ويو، علائقو سرڪاري تحويل ۾ ڏني ويندي

بغداد (اي پي پي) عراق جي گاديءَ واري شهر بغداد جي گرين زون ۾ واقع آمريڪي سفارتخاني تي حملو ڪيو ويو آهي پرڏيهي ميڊيا مطابق عراق جي سيڪيورٽي اهلڪار جي حوالي سان ٻڌايو آهي ته
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

نيويارڪ ۾ باهه، ٻار سميت 4 ماڻهو اجل جو شڪار

نيويارڪ سٽي ۾ هڪ رهائشي عمارت ۾ اوچتو باهه لڳي

واقعي ۾ هڪ ٻار سميت چار ماڻهو فوت ۽ ڪيترائي زخمي ٿيا

نيويارڪ (اي پي پي) آمريڪي شهر
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

پاڪستان پاران ڪابل ۾ منشيات جي بحالي جي اسپتال کي نشانو بڻائڻ جو الزام بي بنياد قرار

رڳو افغان طالبان رجيم جي بنيادي ڍانچي کي نشانو بڻائي رهيو آهي، جيڪي دهشتگرد حملن جي منصوبابندي ۾ هوندا

ڪنهن اسپتال، ڪنهن منشيات جي بحالي جي مرڪز ۽ ڪنهن شهري سهولت جي عمارت کي نشانو نه بڻايو ويو

موجوده حڪومتي عهديدار بار بار ڪوڙن بيانن، ڪوڙين دعوائن، اُڳ جي پرستن کي چونڊي ڊيلپٽ ڪرڻ ۽ ٻڌندڙن کي گمراهه ڪرڻ

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ افغان طالبان رجيم پاران پاڪستان تي ڪابل ۾ منشيات جي بحالي جي اسپتال کي نشانو بڻائڻ جي الزام ۽ ڪوڙي دعويٰ
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: هڪ پينٽر ديوارن تي خوبصورت چٽ چٽي رهيو آهي

چين پاران اسلاموفوبيا خلاف زيرو ٽالرنس اختيار ڪرڻ جي اپيل

انتهاپسند نظرين ۽ تهذيبي ٽڪراءَ جي سختي سان مخالفت ڪئي وڃي: چين

هم آهنگي ۽ هڪ جامع معاشري جي جوڙجڪ کي يقيني بڻائڻ ضروري آهي: سون لي

بيجنگ (اي پي پي) چين سڄي دنيا ۾ اسلامو فوبيا خلاف زيرو ٽالرنس اختيار ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي پرڏيهي ميڊيا موجب
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

آمريڪي فورسز پاران پنهنجي شهرين کي عراق ڇڏڻ جي هدايت

بغداد (اي پي پي) عراق ۾ آمريڪي سفارتخاني سيڪيورٽي خدشن کي نظر ۾ رکندي آمريڪي شهرين کي فوري طور تي
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

پارت سڀ کان وڏو اسلاموفوبڪ ملڪ آهي جتي مذهبي اقليتن تي تشدد ڪيو وڃي ٿو: پاڪستان

ڀارت ۾ مذهبي اقليتن خلاف تشدد ۽ مسجدن جي تباهي جهڙن قدمن ۾ ملوث ماڻهن کي سزا ڏيڻ ۾ ناڪام رهيو آهي

سمورن ملڪن ۾ مسلمانن خلاف وڌندڙ نفرت کي ختم ڪرڻ انساني حقن جي اصولن تي عمل ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي: انتونيو گوتيرس

نسلي تعصب، تعصب، اجنبي دشمني، عدم برداشت ۽ نفرت خلاف انسانيت جي گڏيل جدوجهد ئي اصل جاکوڙ آهي

گڏيل قومون (اي پي پي) پاڪستان گڏيل قومن جي اعليٰ سطحي اجلاس ۾ ڀارت تي تنقيد ڪندي چيو آهي ته هو
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

گڏيل عرب امارتن ۾ حملن هڪ وڌيڪ پاڪستاني مارجي ويو

ايئر ڊفينس سسٽم بيلسٽڪ ميزائل کي ناڪام بڻايو: اماراتي اختيارين

ياس ۾ ميزائل جا ٽڪرا ڪرڻ سبب هڪ پاڪستاني شهري حياتي وڃائي ويٺو

دبئي (ر ڊ) گڏيل عرب امارتن ۾ حملن دوران هڪ ٻيو پاڪستاني شهري مارجي ويو آهي. اماراتي اختيارين موجب، ايئر
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ فائرنگ ۾ سخت زخمي ٿيل نوجوان علاج دوران فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اورنگي ٽائون ايم پي آر ڪالوني ۾ نامعلوم هٿيارٻندن جي فائرنگ ۾ سخت زخمي ٿيل نوجوان علاج
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: هڪ گهوڙيو چنگچي تي ٻارن جا رانديڪا وڪري لاءِ کڻي وڃي رهيو آهي

عيدالفطر جي پهرين ڏينهن سمورين ريزرويشن آفيسون بند رهنديون: ريلوي ترجمان

لاهور (اي پي پي) عيدالفطر جي پهرين ڏينهن سمورين ريزرويشن آفيسون بند رهنديون ريلوي جي ترجمان پاران جاري اعلان موجب عيد جي ٻئي ڏينهن به ريزرويشن آفيسون صبح جو 8 وڳي کان
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

چنيوٽ: هڪ هاري زيتون جي باغ مان زيتون چونڊي رهيو آهي

سرڪاري دستاويزن کي ڊجيٽل بڻائڻ جعلي اسٽامپ پيپر ختم ڪرڻ ۽ خدمتون آسان ڪرڻ جو ارادو آهي: وڏو وزير

گذريل پنج مهينن ۾ 7 لک 30 هزار کان وڌيڪ چالان پراسيس ٿيا آهن ۽ 12.8 ارب رپيا شفاف طريقي سان وصول ڪيا ويا آهن

اي-اسٽيمپنگ سسٽم سان جعلي اسٽامپ پيپر مافيا جو خاتمو، ٻڪ ... دستاويزن جي روايت جو خاتمو ۽ ماڻهن کي ڊگهن قطارن کان نجات ملي رهي آهي

وڏي وزير "سنڌ پي" نالي ڊجيٽل ادائيگي پليٽفارم جو اعلان ڪيو، شهري موبائل فون ذريعي ٽيڪس، فيسون ۽ ٻيون ادائيگيون ڪري سگهندا

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه صوبي ۾ ڊجيٽل گورننس کي هٿي ڏيڻ لاءِ اپاءَ تيز ڪندي چيو آهي ته ٽيڪنالاجي تي ٻڌل سڌارا شفاف، موثر ۽ عوام دوست حڪومت
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

آءِ جي سنڌ جي صدارت هيٺ منشيات ۽ گٽڪي خلاف ڪارروايون جو جائزو اجلاس

اي پلس ڪيٽيگري منشيات فروشن ۽ آن لائين وڪرو ڪندڙن خلاف تفصيلي بريفنگ

گٽڪو ۽ ماوا وڪرو ڪندڙن خلاف ڪارروايون تيز ڪرڻ، سائبر مانيٽرنگ ۽ انٽيليجنس کي فعال بڻائڻ تي زور

ڪراچي (بيورو رپورٽ) انسپيڪٽر جنرل آف پوليس سنڌ جاويد عالم اوڍو جي صدارت هيٺ سينٽرل پوليس آفيس ڪراچي ۾ اي
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مارئي ميمڻ جو تاريخي سڃاڻپ ۽ ٻولي جي تحفظ لاءِ نئين فورم جو اعلان

فورم طرفان سنڌ جي تاريخي عمارتن ۽ ماڳن مڪانن جي تحفظ لاءِ آواز اٿاريو ويندو: مارئي ميمڻ

سنڌ جي جهنگلي جيوت، ماحول، لوڪ ادب، شاعري ۽ ٻولي لاءِ حڪومت طرفان مناسب بجيٽ رکرائڻ لاءِ دٻاءُ وڌو ويندو

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) اڳوڻي وفاقي وزير مارئي ميمڻ ڪالهه شام جو ڪراچي پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي سنڌ جي تاريخي سڃاڻپ ۽ ٻيائي کي درست انداز ۾ بيان ڪرڻ، پيش ڪرڻ لاءِ
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ڪراچي مسئلن تي ميئر ڪراچي سان ڳالهه ٻولهه ٿي آهي: نهال هاشمي

ايم ڪيو ايم قيادت ۽ ڪامران ٽيسوري سان به رابطو برقرار آهي

گورنر هائوس عوام جو گهر آهي ۽ اهو هميشه عوام لاءِ کليل رهندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ محمد نهال هاشمي چيو آهي ته هن شهر جي مسئلن تي ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب سان تفصيلي ڳالهه ٻولهه ڪئي آهي جڏهن ته ايم ڪيو ايم جي قيادت ۽ اڳوڻي گورنر
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

بهاولپور: هڪ اسٽال تي افطاري لاءِ ماڻهو سموسا پڪوڙا خريد ڪري رهيا آهن

جماعت اسلامي رڳو سياسي پوائنٽ اسڪورنگ ڪري رهي آهي: ترجمان ميئر

جماعت اسلامي ڪراچي جي ترقي ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ بڻجي چڪي آهي

روڊ، انڊر پاس، اوور هيڊ برج، پارڪ، گرائونڊ ۽ ڪميونٽي سينٽرن جا ڪم شروع ڪيا آهن

جماعت اسلامي جي 9 ٽائونز ۾ ڪرپشن عام آهي ۽ ڪو به نمايان ترقياتي منصوبو نظر نٿو اچي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي جي ترجمان ۽ ڪي ايم سي ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي پارليامانِي ليڊر ڪرم الله
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: حسين آباد ۾ ٻارڙيون نلڪي تان پاڻي ڀري رهيون آهن

پ پ پاران 4 اپريل تي ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ رٿيل ڊجلسو نه ڪرڻ جو فيصلو

ملڪ جي سڀني ضلعن ۾ قرآن خواني جون تقريبون منعقد ڪرڻ جو فيصلو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلزپارٽي پاران 4 اپريل تي ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ رٿيل ورسي وارو جلسو نه
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪيوبا سان جيڪو چاهيون ڪري سگهون ٿا: آمريڪي صدر

مان ڪيوبا کي حاصل ڪرڻ جو اعزاز حاصل ڪري وٺندس: ٽرمپ

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ڪيوبا خلاف پنهنجي زباني جنگ کي وڌيڪ تيز ڪندي چيو آهي ته هو اميد ڪري ٿو ته کيس ڪيوبا ڪنهن به شڪل ۾ حاصل ڪرڻ جو اعزاز ملندو ۽ هو
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

سنڌ سميت سڄي ملڪ ۾ 17 کان 20 مارچ تائين برفباري، برسات ۽ طوفان جي اڳڪٿي

اولهندي علائقن ۾ داخل ٿيندڙ نئون اولهندي سلسلو 20 مارچ تائين ملڪ جي اڪثر حصن کي پنهنجي وڪڙ ۾ آڻيندو

عيد ڏينهن ملڪ جي مٿانهن علائقن ۾ موسم جهڙالي رهندي، بلوچستان ۽ ٻرپاسي علائقن ۾ برسات ۽ گجگوڙ جو امڪان

اسلام آباد (اي پي پي) موسميات کاتي سنڌ سميت سڄي ملڪ ۾ 17 کان 20 مارچ تائين برفباري، برسات ۽ طوفان جي اڳڪٿي ڪئي آهي موسميات کاتي موجب 17 مارچ کان ملڪ جي اولهندي علائقن ۾ داخل ٿيندڙ نئون اولهندي سلسلو 20 مارچ تائين ملڪ جي اڪثر حصن کي پنهنجي وڪڙ ۾ آڻيندو جنهن سبب مختلف علائقن
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

شوال 1447هجري جو چنڊ ڏسڻ لاءِ چنڊ ڏسڻي ڪميٽي جو اجلاس اڄ اسلام آباد ۾ طلب

اسلام آباد (اي پي پي) شوال 1447هجري جو چنڊ ڏسڻ لاءِ مرڪزي چنڊ ڏسڻي ڪميٽي جو اجلاس (سڀاڻي) خميس 19 مارچ تي اسلام آباد ۾ طلب ڪيو ويو
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ممڪن وڏي دهشتگرد حملي جو منصوبو ناڪام بڻايو ويو

ڪائونٽر ٽيررازم ڊپارٽمينٽ هڪ انتهائي گهربل دهشتگرد کي ماري ڇڏيو

دهشتگرد جي سڃاڻپ سهيل بلوچ عرف گرگ بلوچ جي نالي سان ٿي

مارجي ويل دهشتگرد پابندي مڙهيل بلوچ لبريشن آرمي جو هڪ اهم ڪمانڊر هو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ ممڪن وڏي دهشتگرد حملي جو منصوبو ناڪام بڻايو ويو 17 فيبروري تي سي ٽي ڊي سنڌ سان مقابلي ۾ مارجي ويل دهشتگرد انتهائي گهربل دهشتگرد نڪتو تفصيل
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

فنانس ڪميٽي جو مقصد ادارن جا مالي مسئلا وقت تي حل ۽ ترقياتي منصوبن ۾ رڪاوٽن کي ختم ڪرڻ آهي: ناصر شاهه

فنڊز جي منظوري مڪمل شفافيت ۽ گڏيل صلاح مشوري سان ڏني وڃي ٿي ته جيئن وسيلن جو صحيح استعمال ٿئي

بلاول ڀٽو زرداري ۽ وزيراعلي سنڌ جي هدايتن موجب ترقياتي منصوبن جي وقت تي تڪميل حڪومت جي اولين ترجيح آهي

منظور ٿيل منصوبن تي فوري عمل ڪيو وڃي ٿو ته جيئن عوام کي جلدي فائدو ملي ۽ صوبي ۾ ترقي جو عمل تيز ٿئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلديات، هائوسنگ ۽ ٽائون پلاننگ سنڌ جي وزير سيد ناصر حسين شاهه جي صدارت هيٺ ڪابينا جي فنانس بابت ذيلي ڪميٽي جو تفصيلي
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

مسيحي ذاتي قانون ۾ تبديلي لاءِ ٺ رڪني ڪميٽي قائم، هندو وراثتي قانون پڻ جڙندو

سنڌ اسيمبلي ۾ اقليتي حقن تي پارليامانِي ورڪنگ گروپ جو هڪ اهم اجلاس ڪنوينر گيان چند ايسراڻي جي صدارت ۾ منعقد ٿيو

سنڌ اسيمبلي جي ڊپٽي اسپيڪر انٿوني نويد، راڻا هميرسنگهه، کٽو مل، مهيش ڪمار هاسيجا، انيل ڪمار رتناڻي شرڪت ڪئي

قومي اقليتي لاءِ ٿنڪ وفد جي ميمبرن ڪرشن شرما، روماڻ بشير، عاطف جميل ۽ ٻين ورڪنگ گروپ کي بريفنگ ڏني

مسيحي شادي جي قانون تي سفارشون تيار ڪرڻ لاءِ انٿوني نويد، مهيش هاسيجا ۽ ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي تي مشتمل هڪ ڪميٽي ناهي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ اسيمبلي ۾ اقليتي حقن تي پارليامانِي ورڪنگ گروپ جو هڪ اهم اجلاس، سنڌ جي وڏي وزير جي صلاحڪار ۽ اقليتي حقن جي بحالي کاتي جي پارليامانِي ورڪنگ گروپ جي ڪنوينر
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

دادو: بس حادثي جي زخمين کي طبي امداد ڏني پئي وڃي

سنڌ جو واحد فئملي ڊائجسٽ هزارداستان مارچ 2026ع جو شمارو
هن شماري ۾ پڙهندا
هن شماري ۾ خاص خاص...
عالمي ادب مان
- عورتن جي اوطاق - مرسيا ايلياڊ
- پردي جي پٺيان - ڪئٿرائن مئنسفيلڊ
- شهزادي سوسن - پُوسٽنگ لِنگ
سنڌي ادب جي خزاني مان
ڌرتيءَ جي ڏوڙ، آسمان جا تارا - امر جليل
طبعزاد نڪور ڪهاڻيون
- ٺلهي دل ڇا ڪندي!؟ - پرويز
- مارئيءَ جا ڳوڙها - يارمحمد چانڊيو
- ويران وسندي - نور حسن هوت
- پاڳل - ذلفي زنئور
- لاوارث لاش- بخت پرڙو
- محبت جي پناهه - سردار خاتون
- غلط فهميون - غلام فريد شر
هر هنڌ موجود
ماهوار سلسلا
- نيٽ گونگي ڳالهايو - قسطوار ناول
- موراڪو جا ماڳ - مراڪش جو سفرنامو
ڪوتاگر
وسيم سومرو، ساحر راهو، الطاف انصاري، احساس ابڙو، شبانه عالماڻي، امتياز عادل سومرو، شيدا شعبان چنجڻي، وفا جانوري، نويد ناز پيٽي، عبدالجبار 'عاجز' منگي، طارق امام جوڻيجو، وفا رياض احمد لوڙ، اڪبر عارباڻي، مظهر علي جروار، نقش ناياب منگي، اقرار جوڻيجو، گل حسن ساگر ڪوري، سميع ساجد جوڻيجو، لِيلا رام لوهاڻو، خيال ڪتري، محمد ياسين ڪنير، علي اڪبر چانگ، آثم ارباب، وفا گل محمد جمالي، ارباب 'عادل' چوهاڻ، حسيب رجيرو، آڪاش ميراڻي، خير محمد گهنيو، ضمير ڏامراهه، معشوق مُحسن ابڙو، انور سانول، اختيار علي خاصخيلي، امداد 'عاجز' نصيراڻي، اطهر منگي، تنها سخاوت شيخ، ممتاز علي ٿرواسي، حيدر مهراڻي، ڪونج بلوچ، راشد گل گاڏهي، عبدالرزاق خاصخيلي، قاضي ساگر، دوست علي احمداڻي، ذاڪر جروار، قاصر اياز ميمڻ، شميم سومرو، حڪيم پريم چانڊواڻي، عبدالحميد جسڪاڻي، آءِ ڊي سومرو، غلام علي ڪانڌڙو، گلزار احمد درس، مجيد نواز مغل، سڪندر سروان، صوفي مجاهد، گهايل مغيري، آزاد خاصخيلي، شاهد حسين نظامر، عبد الغفار ميمڻ، اُتم ٿرواسي، شيخ نياز، وسند چوهاڻ، اداسي عبدالقادر ننڊواڻي، پرويز علي چاچڙ، غلام رسول گل، ديدار ديوانو گاڏهي، صادق لاشاري، ستار شاهه 'بادل' بخاري، غلام آدرش، غفور گل تنيو، شاد شڪور چتو جيئند علي مهر، باغي محسن، عبدالغني شر، شير محمد دلڪش، جلال شيخ، صائمه سومرو، ناز رِيڊنو خاصخيلي، عبدالغفور ٻڙدي، مهر فقير، نادر ڪولاچي، آفتاب ڪپري، فقير محمد سنڌي، جان محمد شيخ قبائي، شيراز زينڊپور، علي نواز زينڊپور ۽ ٻين جي نڪور شاعري.
پنهنجي ڪاپي روزاني عبرت جي هاڪر کان اڄ ئي خريد ڪري وٺو، نه ته پوءِ ميار ڪار نه آهي

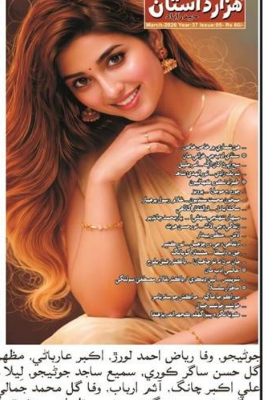

Daily Ibrat Hyderabad — Wednesday 18 March 2026

بقايا	1	ملاقات

پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان پي پي پي سنڌ جي صدر نثار کهڙو ۽ جنرل سيڪريٽري وقار مهدي بلاول هائوس ۾ ملاقات ڪئي. ملاقات دوران تنظيم جي سرگرمين ۽ سياسي صورتحال تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي. ساڳئي ڏينهن، فاروق اعوان، نبيل ڳبول ۽ نادر ڳبول پنهنجي پنهنجن حلقن جي عوامي مسئلن ۽ حل بابت بلاول هائوس ۾ چيئرمين سان ملاقات ڪئي. نادر ڳبول سان گڏ اسد ڳبول پڻ موجود هو ۽ لياري جي سياسي ۽ سماجي صورتحال تي به گفتگو ٿي. ان کان علاوه، پي پي پي ضلع ڪشمور ڪندهه ڪوٽ جي اڳواڻ رحمت الله ٻومڪي ۽ صنعتڪار ۽ ڪاروباري اڳواڻ محمد علي ٽبه پڻ بلاول هائوس ۾ چيئرمين سان ملاقات ڪئي. ملاقاتن دوران سياسي صورتحال، صنعتي ۽ تاجر برادري کي درپيش چئلينجز ۽ انهن جي حل بابت تفصيلي تبادلو خيال ڪيو ويو.

بقايا	2	ٺڪاڻا تباهه

پاڪستان آپريشن غضب للحق تحت سومر جي رات افغانستان تي فضائي حملا ڪيا، جنهن ۾ طالبان حڪومت جي انهن عسڪري جاين کي نشانو بڻايو ويو جيڪي دهشتگردي لاءِ استعمال ٿي رهيون هيون. اڱاري جي صبح ايڪس تي هڪ پوسٽ ۾ عطاءُ الله تارڙ لکيو ته ڪابل ۾ ٻن جاين تي حملا ڪيا ويا، جنهن ۾ ٽيڪنيڪل سپورٽ جي انفرا ... وقت تائين جاري رهنديون جيستائين گهربل مقصد مڪمل طور تي حاصل ٿا ٿي وڃن.

ڏيئي ويندي. هن چيو ته اي وي بسن جو حاصل ڪرڻ آسان نه هو انهن کي پورٽ تي روڪيو ويو هو ۽ ٻين جي مقابلي ۾ سنڌ حڪومت کي 18 سيڪڙو ٽيڪس ادا ڪرڻو پيو جڏهن ته ٻين کي صرف هڪ سيڪڙو ٽيڪس تي سهولت ڏني وئي. شرجيل انعام ميمڻ چيو ته عوامي خدمت اهڙي جذبي سان ڪئي ويندي آهي، ۽ جيڪي ماڻهو عوام جي ووٽن سان چونڊجي ايندا آهن، اهي ئي حقيقي معنيٰ ۾ خدمت ڪندا آهن. هن صوبائي ۽ وفاقي روڊن جو مقابلو ڪندي چيو ته صوبائي حڪومت بهتر ۽ معياري روڊ تعمير ڪيا آهن، جڏهن ته وفاقي روڊن جي حالت افسوسناڪ آهي. هن وڌيڪ اعلان ڪيو ته 30 اپريل تي شاهراهه ڀٽو کي ٽريفڪ لاءِ کوليو ويندو ۽ ڪراچي جي ترقي لاءِ ڏينهن رات ڪم جاري آهي. ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب هن موقعي تي خطاب ڪندي چيو ته جڏهن پاڪستان پيپلز پارٽي واعدو ڪندي آهي ته ان کي پورو به ڪندي آهي، ۽ پارٽي قيادت جي ويزن تحت هر ڪارڪن پنهنجي ذميواري نڀائيندو آهي. هن چيو ته عوام جيڪو مينڊيٽ ڏنو آهي، ان مطابق پيپلز پارٽي عملي طور ڪم ڪندي نظر ايندي. ايم اين اي ڊاڪٽر شاهدهه رحماڻي گلشنِ معمار جي ماڻهن کي مبارڪباد ڏيندي چيو ته اڄ عوام سان ڪيل واعدو پورو ٿي ويو آهي. هن چيو ته ٽرانسپورٽ جا مسئلا حل ڪرڻ هن علائقي جي ماڻهن جو پراڻو مطالبو هو جنهن کي اڄ حقيقت بڻايو ...

بقايا	3	شرجيل ميمڻ

ڪراچي مرتضيٰ وهاب، ڊپٽي ميئر سلمان مراد، ايم اين اي ڊاڪٽر شاهدهه رحماڻي سميت ٻين اهم شخصيتن شرڪت ڪئي. ان موقعي تي خطاب ڪندي سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته رمضان المبارڪ جي برڪت واري مهيني ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پنهنجي عوام سان ڪيل واعدا پورا ڪري رهي آهي، ۽ اهي سڀ قدم آصف علي زرداري، بلاول ڀٽو زرداري، فريال ٽالپور ۽ سنڌ حڪومت جي گڏيل ويزن جو حصو آهن. هن چيو ته جتي به پيپلز پارٽي جي حڪومت رهي آهي، اتي ترقي واضح نظر اچي ٿي. هن وڌيڪ چيو ته ملڪ هن وقت دهشتگردي خلاف جنگ ۾ مصروف آهي ۽ اسان جون فوجون بهادري سان دشمن جو مقابلو ڪري رهيون آهن، جڏهن ته ڪنهن کي به اها جرئت ناهي ته پاڪستان ڏانهن خراب نظر سان ڏسي سگهي. هن شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو جي خدمتن کي ڀيٽا پيش ڪندي چيو ته انهن جي قيادت ملڪ کي دفاعي طور مضبوط بڻايو. شرجيل انعام ميمڻ وڌيڪ چيو ته ڪراچي ۾ ميگا پروجيڪٽس تي تيزي سان ڪم جاري آهي ۽ ميئر ڪراچي سان گڏجي شهر جي ترقي، سالڊ ويسٽ مينيجمينٽ، پاڻي جي فراهمي ۽ انفراسٽرڪچر جي بهتري تي خاص ڌيان ڏنو پيو وڃي. هن دعويٰ ڪئي ته سنڌ حڪومت طرفان صحت جون بهترين ۽ مفت سهولتون فراهم ڪيون پيون وڃن، جيڪي ملڪ جي ٻين حصن ۾ موجود ناهن. تقريب کي خطاب ڪندي هن چيو ته سنڌ حڪومت پهريون ڀيرو پاڪستان ۾ اي وي بس سروس ۽ عورتن لاءِ پنڪ بس سروس متعارف ڪرائي آهي، جڏهن ته عورتن کي بااختيار بڻائڻ لاءِ پنڪ اسڪوٽيز پڻ ڏنيون پيون وڃن. هن چيو ته گلشنِ معمار جي ماڻهن کي هن نئين اي وي بس سروس مان نمايان فائدو ٿيندو جڏهن ته هن علائقي جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو پنڪ بسون شروع ڪيون ويون آهن ۽ عورتن کي مفت پنڪ بائيڪون پڻ

... هنڌ گڏ ڪري پنج سينٽر آف ايڪسيلينس ٺاهيا ويندا. اهي سينٽرز وڌيڪ پيداوار وارا ٻج، اعليٰ نسل جو چوپايو مال، پريسيشن ايگريڪلچر فارم مڪينائيزيشن ۽ ان ۾ اي آءِ جو استعمال ۽ زرعي شعبي جي برآمدات وڌائڻ جي لاءِ فوڊ پروسيسنگ جي شعبن ۾ تحقيق جو ڪم ڪندا، زرعي تحقيق کي انڊسٽري سان ڳنڍيو ويندو.

بقايا	5	شڪار

نيويارڪ جي رهائشي عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب ٻار سميت چار ماڻهو اجل جو شڪار ٿي ويا ۽ ڪيترائي زخمي ٿي پيا. پرڏيهي ميڊيا مطابق نيويارڪ سٽي ۾ هڪ رهائشي عمارت ۾ اوچتو باهه لڳي وئي جنهن کي ڏسندي ئي عمارت جي ڪجهه حصي کي پنهنجي لپيٽ ۾ وٺي ڇڏيو. ريسڪيو اهلڪارن ۽ فائر برگيڊ موقعي تي پهچي ضابطو آڻڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ زخمين کي فوري طورتي اسپتال منتقل ڪيو. اختيارين مطابق واقعي ۾ هڪ ٻار سميت چار ماڻهو فوت ٿي ويا ۽ ڪيترائي زخمي ٿيا آهن. باهه جو سبب معلوم ڪرڻ لاءِ جاچ جاري آهي.

بقايا	6	حملو

آمريڪي سفارتخاني تي صبح جو ٿي ڊرون ۽ چار راڪٽ فائر ڪيا ويا جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ سفارتخاني اندر وڃي ڪريو. هڪ اتي موجود شاهد ٻڌايو ته هن گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڊرون آمريڪي سفارتخاني طرف ويندي ڏٺا، ٻه ڪيرايا ويا جڏهن ته ٽيون سفارتخاني جي احاطي سان ٽڪرائجي ويو. سيڪيورٽي ذريعن مطابق اها حملن جي شروعات کان هيستائين جو سڀ کان شديد حملو هو. ان کان اڳ سومر ڏينهن به بغداد جي سخت سيڪيورٽي واري گرين زون ۾ ڊرون حملي بعد هتي واقع هڪ لگزري هوٽل ۾ باهه لڳي وئي هئي. هي اهو علائقو آهي جتي سرڪاري عمارتون ۽ پرڏيهي سفارتخانا آهن.

بقايا	7	فيصلو

۾ فيصلو ڪيو ويو آهي ته 23 مارچ 2026ع تي پاڪستان ڏهاڙي جي پريڊ ۽ ان سان واڳيل سموريون تقريبون منعقد نه ڪيون وينديون جڏهن ته ان ڏينهن کي وقار ۽ احترام سان سادي جهنڊي ...

آفيس آف دي
ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ ويز ڊويزن، عمرڪوٽ
فون آفيس: 0238-500052
No. TC/G-55/ 545 /of 2026 — Dated: 16 - 03 - 2026

تصحيح

هن آفيس پاران جاري ڪيل NIT نمبر TC/G-55/540، تاريخ: 02-03-2026، جيڪو مختلف اخبارن ۾ شايع ٿيو، ان جي تحت ٽينڊر شيڊول 26-03-2026 تي هن ارو واڌ ڪندي هاڻي اهو کنهن به ڪم واري ڏينهن تي 06-04-2026 شام 05:00 وڳي تائين جاري ڪري سگهجي ٿو ۽ ٽينڊر واپس وصول ڪرڻ جي تاريخ 07-04-2026 ۽ وقت صبح 09:30 وڳي تائين هوندو.

ٻيا تمام شرط ۽ ضابطا ساڳيا ئي رهندا.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ وي ڊويزن
عمرڪوٽ

INF/KRY/1124/2026 — I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com — JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-FB-CB-PROD-316260614-2026	PROCUREMENT OF 8 INCH PIPELINE	13.04.2026 AT 1100 Hrs

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
4. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
5. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023652/3780

ogdcl.com
No. 122/26

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

امريڪا لاءِ هيءَ جنگ مهانگي ثابت ٿيندي!
صفحو 4

محمد خان ابڙو
تيل ۽ خوراڪ جا قومي ذخيرا وقت جي اهم ضرورت!
صفحو 4

وشال امير
چتو هاتي هاٿي پڌڄڻ گهرجي
صفحو 4

مختيار انڙ
اڄوڪو ڏينهن - 18 مارچ
صفحو 4

ڪوٽڙي جي هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ ٻپيل برادري جي گهرن تي باريچا برادري جي ماڻهن جو حملو

گهرن ۾ گهڙي ڏنڊن سان حملو ڪري ٻن عورتن سميت ٽن ڄڻن کي زخمي ڪري ڇڏيو، هڪ جي حالت خراب

ڌنراج ٻپيل جي حالت نازڪ هئڻ ڪري بلاول ميڊيڪل اسپتال ۽ بعد ۾ ايل ايم سي اسپتال حيدرآباد نيو ويو

ٻپيل ڪراچي واهه تي ڌرڻو هڻي ويهي رهيا 4 ڪلاڪ روڊ بند هجڻ ڪري ٻنهي پاسن کان گاڏين جون وڏيون قطارون لڳي ويون

ڪوٽڙي(نه ع) ڪوٽڙي ۾ هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ ٻپيل برادري جي ماڻهن عورتن ۽ ٻارن سميت باريچا برادري جي ماڻهن پاران سندن گهرن ۾ گهڙي ڏنڊن سان حملو ڪري ٻن عورتن سميت ٽن ڄڻن کي زخمي ڪري ڇڏيو جن مان هڪ ڄڻي ڌنراج ٻپيل جي حالت نازڪ هئڻ ڪري ڪوٽڙي ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪرڻ بعد ڪيس بلاول ميڊيڪل اسپتال نيو ويو ۽ ڊاڪٽرن پاران جواب ڏيڻ سبب ڪيس ايل ايم سي اسپتال ... تي قبضي لاءِ باريچن اهڙو قدم کنيو مگر ايف آءِ آر داخل ڪري گرفتار نه ڪيو ويو ته هو احتجاج جاري رکندا جنهن بعد پوليس ساڻن ڳالهيون ڪري جوابدار گرفتار ڪرڻ جو يقين ڏياريو جنهن بعد احتجاج ختم ڪيو ويو.

ڪوٽڙي: هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ ٻپيل برادري جي گهرن تي باريچا برادري جي ماڻهن جي حملي خلاف احتجاج ڪيو ويو

سکر ۾ ميراثي برادري جو بااثرن خلاف مظاهرو

بااثر ماڻهن جي مبينه ظلم ۽ ناانصافين جي خلاف مظاهرو ڪيو ويو

پوليس اڃا تائين ڪنهن به ملزم کي گرفتار نه ڪيو آهي: مظاهرين

سکر (بيورو رپورٽ) ميراثي برادري سان تعلق رکندڙ مردن ۽ عورتن پنهنجي ئي برادري جي بااثر ماڻهن جي مبينه ظلم ۽ ناانصافين جي خلاف سکر پريس ڪلب جي اڳيان سخت احتجاج ڪيو. مظاهرين جو چوڻ هو ته سي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ بااثر ماڻهن هڪ بيوا عورت ۽ ٻين شهري تي ظالماڻو تشدد جا واقعو پيش آيا، جڏهن ته پوليس خاموش تماشائي بڻجي رهي آهي ۽ متاثرن کي انصاف ڏيڻ جي بجاءِ ملزمان جي پٺڀرائي ڪري رهي آهي. انسانيت سوز واقعو: بيوا عورت ۽ ان جي نواڻ کي وحشياڻو تشدد جو نشانو بڻايو ويو. تفصيل مطابق، 14 مارچ جي رات الله ڏنو مسمات روبينه ۽ اسد ۽ آصف ميراثي جي وچ ۾ ... ۾ پوليس کا مدد نه ڪئي. ذريعن موجب جڏهن متاثر ٿاڻي وڃي رهيا هئا ته اسد ميراثي ۽ ان جا ساٿي رستي ۾ وري انهن کي گهيري ۾ وٺي وڏيڪ تشدد ڪيو ته جيئن هو قانوني ڪارروائي نه ڪري سگهن. آخرڪار متاثرن سي سيڪشن ٿاڻي ۾ اسد، آصف، ظفر، اسلم، اڪرم ۽ جاني خلاف اين سي (NC) درج ڪرائي، پر پوليس اڃا تائين ڪنهن به ملزم کي گرفتار نه ڪيو آهي. متاثر خاندان جو الزام آهي ته پوليس مجرمن خلاف ڪارروائي ڪرڻ جي بجاءِ انهن جي پٺڀرائي ڪري رهي آهي. جوابدار سرعام گهمي رهيا آهن ۽ متاثرن کي لڳاتار هراسان ڪندا رهيا آهن. پريس ڪلب جي اڳيان احتجاج ڪندڙ ...

سکر: ميراثي برادري جا ماڻهو پوليس ۽ بااثر خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

مسوپرگڙي ۽ پرياسي ۾ ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود اٽو سستو نه ٿيڻ، غريب طبقو پريشان

ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود دڪاندار ۽ اٽي چڪين وارا غريب عوام کي ٻنهي هٿن سان ڦرڻ لڳا

دڪاندار، واپاري ۽ اٽي چڪي مالڪ ڪڻڪ 80 رپيا خريد ڪري اٽو 130 رپيا ڪلو وڪڻي رهيا آهن: رهواسي

مسوپرگڙي ۾ ايتري مهانگائي باوجود مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي طرفان ڪارروائي نه ڪرڻ سواليا نشان آهي

مسوپرگڙي (ن ع) مسوپرگڙي ۽ پرياسي ۾ ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود اٽو سستو نه ٿيو دڪاندار ۽ اٽي چڪين وارا غريب عوام کي ٻنهي هٿن سان ڦرڻ لڳا، ان حوالي سان هتان رهواسين گلزار علي، نثار احمد، علي محمد خاصخيلي، فتح لغاري ۽ ٻين احتجاج ڪندي صحافين کي ٻڌايو ته هر طرف ڪڻڪ جو نئون فصل لهي مارڪيٽ ۾ اچي چڪو آهي دڪاندار ... ڪلو تي 50 رپيا وڌيڪ پيا وٺن جيڪو سراسر ظلم آهي هنن چيو ته مسوپرگڙي ۾ ايتري مهانگائي باوجود مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي طرفان ڪارروائي نه ڪرڻ سواليا نشان آهي هنن وڌيڪ چيو ته اسان خوراڪ کاتي، مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي حيدرآباد کان مطالبو ڪيو ته مسوپرگڙي ۾ ڇاپا هڻي اٽي چڪي ۽ دڪانن تي اٽي جو سرڪاري اگهه مقرر ڪيو وڃي ته جيئن غريب ماڻهن کي ڪجهه رليف ملي سگهي.

مسوپرگڙي: پرياسي ٿريشر هلي رهيو آهي ٻئي طرف ڪڻڪ کي ڀرڻ ۾ پيا پورا ڪن

سنڌڙي جي صاحب جو ڳوٺ جي رهواسي جو ميرپورخاص ۾ احتجاج

شراب جي نشي ۾ ذات تي اکثر تشدد جو نشانو بڻائي ٿو: پارسان ڪولهڻ

گهران بي دخل ڪري ڇڏيو، اغوا سميت موتمار ڌمڪيون ملي رهيون آهن

شاهه جي مشين جي پرسان قومي شاهراهه تي ڳوٺاڻن ڪان ڌرڻو

ڦورو هٿيارن جي زور تي موٽر سائيڪل روڪ رقم ڦري آسانيءَ سان فرار

قومي شاهراهه تي ڦرجا واقعا روز جو معمول بڻجي ويا آهن پوليس ايڪشن ڪني: رهواسي

لنوائي رهي آهي ۽ ڪين سان ٻٽ بڻيل آهي هنن چيو ته ڦر ٽيل موٽرسائيڪل روڪ رقم واپس ڪرائي ڏني وڃي ۽ ڌوهارين خلاف ڪارروائيءَ ڪئي وڃي نه ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو ٻئي طرف اطلاع ملڻ تي مختلف ٿاڻن جي پوليس گڏيجي جي پرسان پهچي تي پوليس ۽ ڌوهارين وچم فائرنگ ڌوهارين ڪان موٽر سائيڪل هٿ ڪري ورتي ۽ هڪ ڄڻي کي گرفتار ڪري ورتو

اليڪشن ڪميشن ۾ رجسٽرڊ

پارٽين جو انگ 171 تي وڃي پهتو

... الائنس جي فهرست ۾ شامل

... جي سرپرائي ۾ جميعت علماءِ اسلام پاڪستان جميعت علماءِ اسلام سميع الحق جميعت علماءِ اسلام نظرياتي جي نالي سان رجسٽرڊ آهن جڏهن ته هن وقت قومي اسيمبلي ۾ انهن 171 رجسٽرڊ پارٽين مان ڪيترين ئي پارٽين جي نمائندگي موجود آهي. اليڪشن ڪميشن ۾ رجسٽرڊ وڏو انگ اهڙين پارٽين جو آهي جيڪي ڪڏهن به اسيمبلي جي رڪنيت حاصل نه ڪري سگهيون آهن

ايران مٿان اسرائيلي ۽ آمريڪي دهشتگردي ۽ ملڪ ۾ وڌندڙ مهانگائي خلاف حيدرآباد ۾ احتجاج

عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ پاران حيدرآباد پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، نعريبازي

آمريڪا ۽ اسرائيل ايران مٿان حملا ڪري سموري دنيا جي امن ۽ معيشيت کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي: اڳواڻ

پاڪستان جا حڪمران ۽ سرمائيدار خوشين، غمين، قدرتي لوڙي هئرادو آفتن دوران عوام جي ڦرلٽ تيز ڪري ڇڏيندا آهن

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) ايران مٿان اسرائيلي ۽ آمريڪي دهشتگردي ۽ ملڪ ۾ وڌندڙ مهانگائي خلاف عوامي تحريڪ جي مرڪزي سينئر نائب صدر نوراحمد ڪاتيار سنڌياڻي تحريڪ جي مرڪزي صدر عمره سمون عوامي تحريڪ جي مرڪزي ڊپٽي سيڪريٽري راحيل پنهوَر اسماعيل خاصخيلي اظهار داتوپوٽو، جام تماچي، عوامي تحريڪ ... ميڊيا سان ڳالهائيندي اڳواڻن چيو ته آمريڪا ۽ اسرائيل ايران مٿان حملا ڪري سموري دنيا جي امن ۽ معيشيت کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي آمريڪي ۽ اسرائيلي حڪمران جنگي ڏوهاري آهن جن معصوم ٻارڙن جو قتلام ڪيو آهي آمريڪا ۽ اسرائيل عالمي قانونن کي لتاڙي ڇڏيو آهي. آمريڪا ۽ اسرائيل جي ايران مٿان بمباري پاڪستان ۾ به ائٽمي آلودگي جو ... اگهه نتا ملن مزدورن کي سرڪار طرفان مقرر ڪيل اجرت به نٿي ملي سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن سميت سنڌ سرڪار سان لاڳاپيل ادارا به ان تي عمل نٿا ڪن جنهن ڪري سنڌ ۾ بک ۽ بدحالي ۾ اضافو ٿيو آهي عيد ويجهو اچڻ ئي ڪرائي ڀاڙن کي ٻيڻو ڪيو ويو آهي جنهن سبب مزدور پنهنجي گهرن ۾ عيد به نٿا ڪري سگهن ٽرانسپورٽرن کي سنڌ سرڪار ...

حيدرآباد: عوامي تحريڪ پاران ايران تي حملي خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

عالمي حالتون تيزي سان تبديل ٿي رهيون آهن: آئي جي انصاري

آمريڪا جو يوني پولر عالمي نظام هاڻي زوال پذير ٿي چڪو آهي

آمريڪا ۽ اسرائيل جي ڊاڪٽرائن فلسطين سميت آمريڪا جو زوال پذير ٿي رهيو آهي

ڪنڊ شهر جو ڊرينيج سسٽم ناڪارا هجڻ خلاف احتجاج

پوري شهر جو ڊرينيج سسٽم ناڪارا، زبون ٿي ويو آهي: رهواسي

گهٽين ۽ نالين جي صفائي نه ٿيڻ ڪري گندگي هر طرف ڦهلجي وئي آهي

تنڊوالهيار ۾ ايم اين اي جي فريال ٽالپر سان ملاقات

ذوالفقار ستار بچاڻي پاران ضلعي جي سياسي صورتحال بابت آگاهي

ضلعي تنڊو الهيار جي ترقي لاءِ موثر قدم جاري رکيا ويندا: فريال ٽالپر

شهدادڪوٽ ۾ اڳوڻي ايم اين اي اياز سومرو جي ورسي ملهائي وئي

مرحوم جي ڀاءُ ايڊووڪيٽ رياض سومرو ۽ ٻين آرامگاهه تي گلن جي چادر چاڙهي

اياز سومرو ڪارڪنن کي عزت ۽ مان ڏيندڙ اڳواڻ هو: اڳواڻ

شهدادڪوٽ: پ پ اڳواڻ مرحوم اياز سومرو جي ورسي ملهائي پئي وڃي

سکر ضلعي انتظاميا پاران شهر ۾ مختلف معاملن تي ڪئي ڪارروايون

بس ٽرمينل تي ڊرينيج لائين جو معاملو ۽ آوارا ڪتن خلاف ڪريڪ ڊائون شامل

غير قانوني قبضا ختم ڪري عوامي جڳهن کي بحال ڪرڻ مقصد آهي: بشري منصور

ميڪسيڪو پاران آمريڪا سان ڳالهين ۽ واپاري معاهدي برقرار رکڻ ۽ ٽيرف

ختم ڪرڻ جي تجويز جو اعلان

هنگورجا ۾ صحافي ڊاڪٽر عبدالفتاح ميمڻ جي 7 ورسي ملهائي وئي

سکر: پوليس ڪارروائي ۾ گرفتار ڪيل جانڊو

ٽنڊوڄام جي جامع مسجد عمر فاروق ۾ ختم القرآن جي محفل

قرآن پڙهڻ سان گڏ ان تي عمل ڪرڻ ضروري آهي: مفتي خرم حسين طاهري

نماز جي پابندي ڪئي وڃي ۽ والدين پنهنجي ٻارن کي ديني تعليم ڏيارين

ٽنڊوڄام: جامع مسجد عمر فاروق ۾ ختم القرآن جي محفل ۾ حافظن کي گلن جا هار پارائي مبارڪباد ڏني پئي وڃي

ڪيوبا ۾ 5.8 شدت جو زلزلو رڪارڊ

هنگورجا مان 10 ڏينهن اڳ کنيو ڪر ڪيل شاگرد جي وارثن جو احتجاج

فرحان چانڊيو جي بازيابي لاءِ وارثن ۽ مختلف سماجي ڪارڪنن احتجاج ڪيو

پوليس فرحان چانڊيو کي گهر مان گرفتار ڪري گر ڪري ڇڏيو آهي: مظاهرين

هنگورجا: فرحان چانڊيو جي بازيابي لاءِ وارث بک هڙتال ڪري رهيا آهن

طارق منظور چانڊيو ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻو طور چارج سنڀالي ورتي

ذميوارين کي ايمانداري ۽ محنت ساز نڀائين ۽ عوام کي بهتر سهولتون فراهم ڪن هن وڌيڪ چيو ته عوامي شڪايتن جي تڪڙي ازالي لاءِ عملي قدم کنيا ويندا ۽ سڀني کاتا پاڻ ۾ بهتر رابطي سان ڪم ڪن ته جيئن ضلعي جي ترقي کي يقيني بڻائي سگهجي اجلاس ۾ مختلف کاتن جي آفيسرن شرڪت ڪئي ۽ نئين ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻو کي پنهنجي مڪمل سهڪار جو يقين پڻ ڏياريو

سانا جي ايڊووڪيسي اينڊ رائٽس ڪميٽي پاران ”ڪراچي_ سنڌ جو سورج مکي“ تي آن لائين سيمينار

آن لائين سيمينار ۾ ڪراچي جي تاريخي، سياسي ۽ سماجي اهميت تي بحث، سنڌ جو اڻٽٽ حصو قرار ڏنو ويو

ڪراچي سنڌ جي حياتي ۽ روح آهي ۽ هزارين سالن کان واپاري مرڪز طور ڪم ڪندو رهيو آهي: ڊاڪٽر اعجاز قريشي

ڪراچي بار ۾ سنڌي وڪيلن جو انگ وڌي رهيو آهي ۽ سنڌي ووٽن ڪانسواءِ ڪو به اميدوار چونڊن ۾ ڪامياب نٿو ٿي سگهي

ورجينيا (رپورٽ: ضياءَ قريشي) سنڌي ايسوسيئيشن آف نارٿ آمريڪا جي ايڊووڪيسي اينڊ رائٽس ڪميٽي ”ڪراچي — سنڌ جو سورج مکي“ جي موضوع تي هڪ آن لائين سيمينار منعقد ڪيو. هن تقريب ۾ عالمن سماجي ڪارڪنن صحافين ۽ سنڌي پرديسي برادري جي ميمبرن شرڪت ڪئي. جتي ڪراچي جي تاريخي، سياسي ۽ سماجي اهميت تي بحث ڪيو ويو ۽ ان کي سنڌ ... ۽ دنيا جي ٻين علائقن سان ڳنڍيل رهيا آهن. هن چيو ته عرب مؤرخن جي تاريخي حوالن مان به ڪراچي جي پراڻي واپاري اهميت ثابت ٿئي ٿي. هن ڪراچي مان سنڌين جي تاريخي بي دخلي جو پڻ ذڪر ڪيو ۽ چيو ته پاڪستان جي قيام کان جلد پوءِ لياقت علي خان جي حڪمن سبب اهڙا قدم کنيا ويا جن جي نتيجي ۾ سنڌين کي ڪراچي ڇڏڻي پئي ۽ سنڌ يونيورسٽي کي ڪراچي مان منتقل ڪري ... پشتون ۽ بلوچ سميت مختلف برادريون ڏهاڪن کان رهن ٿيون. جيڪڏهن انهن برادرين کي سنڌ جو حصو طور قبول ڪيو وڃي ها ته شايد سياسي صورتحال مختلف هجي ها. هن مختلف برادرين سان رابطا وڌائڻ ۽ ڪراچي ڪوٽا سسٽم جهڙن مسئلن کي متوازن طريقي سان حل ڪرڻ جي ضرورت تي زور ڏنو. سانا جي جنرل سيڪريٽري اسد علي شيخ مقررن ۽ شرڪت ڪندڙن کي ڀليڪار ڪندي چيو ... چيئرمين ذوالفقار خواجه سيمينار جي موضوع جو تعارف ڪرائيندي چيو ته ”ڪراچي سنڌ آهي ۽ سنڌ ڪراچي آهي“ هن معزز مقررن جو پڻ تعارف ڪرايو جن ۾ ناميارو دانشور ۽ ليڪڪ پروفيسر ڊاڪٽر اعجاز قريشي، مشهور سماجي ڪارڪن سيد خليل شاهه ۽ سينيئر صحافي ڊاڪٽر جبار خٽڪ شامل هئا. پروفيسر ڊاڪٽر اعجاز قريشي چيو ته ڪراچي سنڌ جي حياتي ۽ روح آهي ۽ هزارين سالن کان واپاري مرڪز طور ڪم ڪندو رهيو آهي. ڇاڪاڻ ته هتان جا ساموندي رستا وچ اوڀر ... سيٽن مان صرف 40 سيٽون مقامي سنڌي شاگردن لاءِ مخصوص هيون. هن سنڌين کي اپيل ڪئي ته هو ڪراچي ۾ پنهنجا ووٽ رجسٽر ڪرائين ۽ چونڊن ۾ ڀرپور حصو وٺن. هن اهو به چيو ته ڪراچي بار ۾ سنڌي وڪيلن جو انگ وڌي رهيو آهي ۽ سنڌي ووٽن ڪانسواءِ ڪو به اميدوار چونڊن ۾ ڪامياب نٿو ٿي سگهي. صحافي ڊاڪٽر جبار خٽڪ چيو ته ڪراچي سنڌ جو اڻٽٽ حصو آهي، پر ماضي جي سياسي غلطين سبب ورهاستون پيدا ٿيون. هن چيو ته ڪراچي ۾ بنگالي، برمي، سرائيڪي ... ڊورانهن ضلعن ۾ پڻ مهيا ڪيون وڃن ته پوءِ وقت سان گڏ ڪوٽا سسٽم جي ضرورت ختم ٿي سگهي ٿي. سوال جواب واري ويهڪ جي نظامت ڊاڪٽر ناصر جمال ڪئي جنهن دوران شرڪت ڪندڙن مختلف سوال پڇيا ۽ مقررن پنهنجا خيال پيش ڪيا. سيمينار جي پڄاڻي تي ذوالفقار خواجه اعلان ڪيو ته سانا 25 اپريل تي لنڊن برطانيه ۾ هڪ سنڌي ڊائيسپورا ڪانفرنس منعقد ڪندي، جنهن ۾ دنيا جي مختلف ملڪن مان سنڌي شرڪت ڪرڻ جو امڪان آهي.

ڏگهڙي ۾ رمضان رليف پيڪيج جي رقم مستحقن بدران ايجنٽ مافيا جي ور چڙهي وئي

ڊيوائيس هولڊرز مختلف هنڌن تي پنهنجا سينٽر قائم ڪري رقم جي ادائيگي شروع ڪري ڇڏي

ڏگهيون قطارون لڳرائي مستحقين کي مجبور ڪيو وڃي ٿو ته هو وڌيڪ ڪٽوتي ڏئي جلد رقم حاصل ڪن

غير قانوني ڪٽوتي روڪڻ لاءِ حڪومت طرفان عملدار مقرر ڪرڻ باوجود غريب مستحقن کي ڪو رليف نه مليو

ڏگهڙي (ن ع) حڪومت پاڪستان طرفان رمضان المبارڪ جي موقعي تي بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي مستحقن کي رمضان پيڪيج طور لڳ ڀڳ 14 هزار رپين جي قسط جاري ڪئي وئي هئي جنهن جو مقصد مستحقن کي رمضان دوران راشن ۽ ٻين ضروري شين جي خريداري ۾ مالي مدد فراهم ڪرڻ هو. ڏگهڙي ريجن ۾ قسط جاري ٿيڻ کان پوءِ ڊيوائيس هولڊرز مختلف هنڌن تي پنهنجا سينٽر قائم ڪري رقم ... مستحق کان 1000 کان 1500 رپين تائين ڪٽوتي ڪئي پئي وڃي. ڏگهيون قطارون لڳرائي مستحقين کي مجبور ڪيو وڃي ٿو ته هو وڌيڪ ڪٽوتي ڏئي جلد رقم حاصل ڪن جڏهن ته اڻ پڙهيل مستحقين کان ان کان به وڌيڪ ڪٽوتي ڪئي وڃي ٿي. اهو سڄو غير قانوني عمل منظم انداز سان جاري آهي. ٻي طرف مليل ڄاڻ موجب غير قانوني ڪٽوتي روڪڻ لاءِ حڪومت طرفان پوليس، ايف آءِ اي، سول انتظاميا ۽ بينظير ... موجودگي باوجود ڪٽوتي جو عمل منظم ۽ کلي عام جاري آهي، جنهن سبب اها غير قانوني ڪٽوتي قسط جي پڄاڻي تائين لکين رپين تائين پهچي وڃي ٿي ۽ هڪ معمولي ڪارروائي بڻجي چڪي آهي. جڏهن ته بي وس غريب مستحقين ڪٽوتي ڏيڻ تي مجبور آهن. سياسي ۽ سماجي حلقن هن منظم عمل تي ڳڻتي جو اظهار ڪندي اعليٰ حڪومتي حلقن کان نوٽيس وٺڻ، رقم جي ترسيل واري نظام کي شفاف ...

ڊيلو لڳ ڪوٽ کي باهه، 7 پورهيتن جا گهر سڙي رک

ڪنڊڪوٽ جي صحافي نظير احمد سومرو سان والده جي وفات تي تعزيت

منگهوپير ٽائون طرفان رمضان نائيٽ ٽيپ بال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ

ٽورنامينٽ سيزن 3 شاندار مقابلن کان پوءِ ڪاميابي سان پنهنجي انجام تي پهتو

فائنل ميچ بروهي شهباز منگهوپير ۽ مرحبا اسپورٽس اورنگي جي وچ ۾ کيڏيو ويو

ڪراچي: تي ايم سي منگهوپير رمضان نائيٽ ٽيپ بال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ مڪمل ٿيڻ بعد ورلڊ ٽيمن جو گروپ فوٽو

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پبلوار پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 18 مارچ 2026ع

امريڪا لاءِ هيءَ جنگ مهانگي ثابت ٿيندي!

جنگ شروع ته ڪنهن هڪ ڌر جي مرضيءَ سان ٿيندي آهي، پر ان جي پڄاڻيءَ جو علم ڪنهن کي به ناهي هوندو. اسرائيل ۽ امريڪا پاران ايران خلاف شروع ڪيل جنگ جو ڦهلاءُ به ڪجهه اهڙا ئي پار ڏئي رهيو آهي. تيزيءَ سان بدلجندڙ حالتن، اوچتن حملن ۽ جوابي ڪارروائين خطي کي بي يقينيءَ جي اهڙي ٻ-واٽي تي آڻي بيهاريو آهي، جتي هر نئون ڏينهن نئين خطري ۽ نئين ڇڪتاڻ جي خبر ڪٺي اچي ٿو. طاقت جي نمائش، دفاعي بيانن ۽ اتحادين جي ورهاست هن تڪرار کي رڳو فوجي معاملي تائين محدود ناهي ڇڏيو پر اهو هاڻي عالمي سياسي آزمائش بڻجي چڪو آهي. تازي صورتحال موجب اسرائيلي فوج ايران جي اهم شهرن تهران، شيراز ۽ تبريز تي فضائي حملن جي دعويٰ ڪئي آهي، جڏهن ته ڏکڻ لبنان ۾ محدود زميني ڪارروائين جو پڻ اعلان ڪيو ويو آهي. ٻي پاسي حزب الله پاران اتر اسرائيل تي راڪيٽن ۽ ڊرون حملن جو سلسلو جاري آهي، جنهن سبب ڪيترائي ماڻهو زخمي ٿيا آهن. هيءَ صورتحال واضح ڪري ٿي ته تڪرار جو دائرو ايران ۽ اسرائيل تائين محدود ناهي رهيو. گڏيل عرب امارات ۾ به صورتحال انتهائي ڳڻتيءَ جوڳي بڻجي وئي آهي. دبئي ايئرپورٽ ڀرسان ڊرون حملي سبب باهه جي ٽينڪن ۾ باهه لڳي، جنهن سان سفري نظام درهم برهم ٿي ويو. ساڳي وقت فجيره ۾ تيل تنصيبات واري علائقي تي ڊرون حملي کان پوءِ باهه ڀڙڪي اٿي. امارات جي سرڪاري توانائي ڪمپني ادنوڪ مسلسل حملن کان پوءِ اسٽوريج ٽينڪن مان تيل لوڊ ڪرڻ جو عمل معطل ڪري ڇڏيو آهي. هي فيصلو عالمي توانائي منڊيءَ لاءِ ڳڻتيءَ جو سبب بڻجي سگهي ٿو ڇاڪاڻ ته فجيره تيل جي اسٽوريج ۽ روانگيءَ جو اهم مرڪز آهي. جيڪڏهن اهڙا حملا جاري رهيا ته عالمي تيل جي فراهمي متاثر ٿيڻ جو خدشو وڌي ويندو، جنهن سان معاشي بيچيني وڌي سگهي ٿي.

خطي ۾ ٻيا ملڪ به جنگي اثرن کان بچي نه سگهيا آهن. سعودي عرب دعويٰ ڪئي آهي ته هن رات جي وقت درجنن جي حساب ۾ ڊرون ڪيرايا آهن جڏهن ته عراق ۽ ڪويت پڻ نون حملن جا اطلاع ڏنا آهن. هيءَ صورتحال ظاهر ڪري ٿي ته جنگ جو دائرو آهستي آهستي پوري خليجي خطي کي پنهنجي لپيٽ ۾ آڻي رهيو آهي. ايران جي طاقتور فوجي اداري پاسداران انقلاب سڄي خطي ۾ آمريڪي ڪمپنين کي نشانو بڻائڻ جون ڌمڪيون ڏنيون آهن ۽ اتي ڪم ڪندڙ ملازمن کي علائقو خالي ڪرڻ جو چيو آهي. هي بيان تڪرار کي وڌيڪ خطرناڪ رخ ڏئي سگهي ٿو ڇاڪاڻ ته معاشي ۽ ڪاروباري مفادن کي نشانو بڻائڻ عالمي سطح تي ڇڪتاڻ وڌائڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿو. ٻئي پاسي مغربي دنيا جو ردعمل به اهم حيثيت رکي ٿو. نيٽو ۽ ڪيترن مغربي اتحادي ملڪن آمريڪي مطالبن کان پاسو ڪندي آبنائي هرمز کولڻ لاءِ بحري سهڪار ڏيڻ کان انڪار ڪيو آهي. انهن ملڪن ۾ برطانيه، جرمني، جاپان، اٽلي، پولينڊ، اسپين، يونان، آسٽريليا، سويڊن، ڊنمارڪ ۽ هالينڊ شامل آهن. انهن جو موقف آهي ته هيءَ هنن جي جنگ ناهي ۽ هو ڇڪتاڻ گهٽائڻ جا حامي آهن. هي سفارتي بيزاري آمريڪا لاءِ هڪ اهم سياسي ڌڪ سمجهي وڃي ٿي. ٽرمپ اتحادي ملڪن جي فيصلي تي ناراضگي ظاهر ڪندي چيو آهي ته آمريڪا جو صرف هڪ سيڪڙو تيل هرمز ذريعي گذري ٿو تنهن ڪري ٻين ملڪن کي اڳتي اچي ذميواري کڻڻ گهرجي. هن يورپ کي ياد ڏياريو ته جيئن آمريڪا يوڪرين جي مدد ڪئي، تيئن هرمز معاملي تي به گڏيل سهڪار ٿيڻ گهرجي. ٽرمپ خبردار ڪيو ته جيڪڏهن اتحادي اڳتي نه آيا ته اهو نيٽو جي مستقبل لاءِ سٺو سنئون نه هوندو. سفارتي محاذ تي ٽرمپ اهو پڻ چيو آهي ته آمريڪا ايران سان ڳالهين ۾ آهي ۽ معاهدي جي ويجهو پهچي چڪو آهي، پر ايران في الحال جنگ ختم ڪرڻ لاءِ راضي ناهي. ان جي ابتڙ ايران جي پرڏيهي وزير عباس عراقچي سخت موقف اختيار ڪندي چيو آهي ته ايراني قوم دفاع ڪرڻ ۾ هٻڪ محسوس نٿي ڪري ۽ ضرورت پوڻ تي جنگ کي آخري حد تائين وٺي ويندي. هن ڪجهه پاڙيسري ملڪن تي الزام هنيو ته اهي آمريڪي فوجن کي ميزباني ڏئي ايران خلاف ڪارروائين ۾ سهڪار ڪري رهيا آهن. مطلب ته هيءَ صورتحال عالمي امن لاءِ انتهائي نازڪ مرحلو آهي. جيڪڏهن سفارتي ڪوششون ناڪام ٿيون ته جنگ جو دائرو وڌي عالمي معيشت، توانائي منڊي ۽ انساني جانين لاءِ وڏو خطرو بڻجي سگهي ٿو. عالمي طاقتن کي گهرجي ته هو طاقت جي نمائش بدران ڳالهين، ڊپلوميسي ۽ سياسي حل کي ترجيح ڏين، ڇو ته جنگ جو ڪو به فاتح ناهي هوندو. رڳو تباهي، بيچيني ۽ انساني الميا تاريخ جو حصو بڻجن ٿا.

Note from Europe

مڪمل اختيار جو مطلب آهي ’مڪمل ذميواري‘

عبدالله عثمان مورائي

Absolute power means absolute ") responsibility" مڪمل اختيار جو مطلب آهي مڪمل ذميواري). هيءُ هڪ اهڙو اصول آهي، جيڪو صرف سياسي فلسفو نه پر انساني اخلاق جو بنيادي بڻ بڻياد ۽ پٿر آهي. جتي طاقت وڌندي آهي، اتي ئي احتساب ۽ ڪم جي جوابدهي لازمي ٿي وڃي ٿي. افسوس جو پاڪستان ۽ خاص ڪري سنڌ جي سياسي ۽ بيوروڪريٽڪ نظام ۾ اهو اصول اڪثر پوئتي پيل آهي. هتي اختيار جي چاشني ته هر ڪو چاهي ٿو پر ان سان گڏ آيل ذميواريءَ کي قبول ڪرڻ لاءِ ڪو تيار ناهي.

اختيار ۽ ذميواريءَ جو فلسفو:

ڪنهن به فرد يا اداري کي جڏهن طاقت ۽ اختيار ڏنو ويندو آهي ته اهو ڪنهن ذاتي عياشي لاءِ نه پر عوام جي ڀلائي ۽ خدمت لاءِ ڏنو ويندو آهي. جنهن وٽ جيترو وڌيڪ طاقت هوندي آهي، اهو اوترو ئي هن جو اثر هزارين زندگين تي پوندو آهي. مثال طور وڏي وزير وٽ سنڌ جي سڄي نظام کي سڌارڻ يا بگاڙڻ جو مڪمل اختيار آهي. تنهنڪري هن جي ناڪامي يا ڪاميابيءَ جي ذميواري به مڪمل طور سندس مٿان هوندي. اهڙيءَ ريت هڪ چيف سيڪريٽريءَ جي هڪ فيصلي سان هزارين ماڻهن جي قسمت جو فيصلو ٿي سگهي ٿو يا هڪ سينيئر پوليس آفيسر وٽ مڪمل امن قائم ڪرڻ يا ڏاڙيلن کي ڇڏڻ جو اختيار هوندو آهي. ان ڪري مڪمل اختيار جو قانوني ۽ اخلاقي مطلب اهو آهي ته ان اختيار جو هر پل ۽ هر فيصلو عوام کي جوابده آهي.

سنڌ ۾ اختيار بنا ذميواريءَ جا عڪس:

جڏهن اسين سنڌ جي پسمنظر ۾ ڏسون ٿا ته اسان کي اختيار جي غلط استعمال جا بيشمار مثال نظر اچن ٿا. اڄ سنڌ اندر جيڪي به مسئلا، جيئن ته تعليم جو تباهه حال هجڻ، صحت جي سهولتن جو فقدان، روڊن ۽ رستن جو ٽٽل هجڻ ۽ خاص ڪري ڳوٺاڻي ڪراچيءَ تائين ڪرپشن جو اڻکٽ سلسلو اهي سڀ ان ڳالهه جو ثبوت آهن ته حاڪمن رڳو اختيار تي قبضو ڪرڻ سکيو آهي ۽ پنهنجي ذميواريءَ کان انڪار ڪيو آهي.

تعليم جو حال اهو آهي ته اڄ هزارين اسڪول بند پيل آهن يا بغير استادن جي هلي رهيا آهن. اختيار رکندڙ ادارن وٽ اسڪول کولڻ ۽ ان جي نگراني ڪرڻ جي مڪمل طاقت آهي پر اها ذميواري محسوس نٿا ڪن ته غريب ٻارن جو مستقبل تباهه ٿي رهيو آهي. پاڻي ۽ صفائيءَ جي حوالي سان ڏسجي ته سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن جو نظام مڪمل طور ڊهي پيو آهي. اختيارن جي باوجود، عوام کي صاف پاڻي ۽ بهتر صفائيءَ جو نظام فراهم ڪرڻ کي پنهنجي ذميواري نٿو سمجهيو وڃي، جنهن جي نتيجي ۾ بيمارين عام ٿي وڃن ٿيون.

مالياتي حوالي سان ڏسجي ته مڪمل مالياتي اختيار (Financial Power) ڏنا ويا آهن. اتي ئي مڪمل بدانتظامي (Mismanagement) ۽ ڪرپشن به ڏسڻ ۾ اچي ٿي. افسوس سان چوڻون پوي ٿو ته سرڪاري ڪاتن ۾ مڪمل اختيار جو فائدو صرف ذاتي ترقي ۽ شاهي انداز جي زندگي گذارڻ لاءِ استعمال ٿي رهيو آهي.

انهن لاءِ آئينو جيڪي ذميواريءَ کان پڇن ٿا. اهي ماڻهو جيڪي سڀ کان مهانگيون گاڏيون، بهترين آفيسون ۽ پروٽوڪول جو لطف ۽ مزو وٺن ٿا پر جڏهن عوامي مسئلن تي نظر پوي ٿي ته خاموش ٿي ويهن ٿا يا ذميواري هڪٻئي تي مڙهي ڇڏين ٿا. انهن کي هيءُ آئينو ڏسڻ گهرجي ته دنيا ۾ گهڻئي قدر بادشاهيون ختم ٿي ويون آهن يا آهن به ته رڳو رسمي طور هلي رهيون آهن ۽ هيءُ دور جمهوريت جو دور آهي ۽ توهان جا اختيار ڪنهن موروثي حق جو نتيجو ناهن پر عوام جي امانت آهن. جڏهن توهان شهرين کي ٽٽل رستن تي ڇڏي پنهنجن محل نما گهرن ۾ ويٺا آهيو ته توهان ان امانت ۾ خيانت ڪري رهيا آهيو.

توهان جي پروٽوڪول تي جيڪو پئسو خرچ ٿي رهيو آهي، اهو ان غريب جو آهي، جنهن کي بغير علاج جي اسپتال مان موٽايو وڃي ٿو. اختيارن جو مقصد پنهنجي پاڻ کي غريبن کان مٿاهون ڪرڻ نه پر انهن جي زندگيءَ جي سطح کي مٿاهون ڪرڻ آهي مطلب ته عوامي پئسو عوام لاءِ ئي هجڻ گهرجي.

اختيار رکندڙ هميشه شڪايتون ڪندا آهن ته 'نظام خراب آهي' يا 'مون وٽ پئسو گهٽ آهي.' پر جنهن وٽ مڪمل اختيار آهن، ان وٽ اهڙو عذر پيش ڪرڻ جي ڪا جاءِ ناهي. پنهنجي اختيار کي سڌارڻ لاءِ استعمال نه ڪرڻ، بذات خود مڪمل ذميواريءَ کان ڀڄڻ آهي. مطلب ته جڏهن اختيار هجي ته پوءِ عذر ڇا جو؟ جيڪڏهن مڪمل اختيارن باوجود سنڌ جي تعليم، صحت ۽ امن امان جو نظام نٿو سڌري ته ان جو سڌو مطلب اهو آهي ته مڪمل اختيارن تي قابض ماڻهو مڪمل طور تي پنهنجي ذميواريءَ نڀائڻ ۾ ناڪام آهن.

آخر ۾ حاصل مقصد ته جيستائين اسين پنهنجي حاڪمن کان اهو سوال نه ڪنداسين ته "توهان جي مڪمل اختيارن باوجود اسان جا مسئلا مڪمل طور تي حل ڇو نٿا ٿين؟" تيستائين هيءُ نظام نه سڌرندو. روحاني ۽ اخلاقي طور تي، سڀ کان وڏي ترقي اها آهي ته انسان پنهنجي ذميواريءَ کي تسليم ڪري. سنڌ جو سڌارو تڏهن ئي ممڪن آهي جڏهن اسان جا حاڪم اهو سبق دل سان قبول ڪن ته "مڪمل اختيار جو مطلب آهي مڪمل ۽ غير مشروط ذميواري." جيڪو ان ذميواريءَ کي نٿو نڀائي، ان کي ان مڪمل اختيار کان پري رهڻ گهرجي.

تيل ۽ خوراڪ جا قومي ذخيرا وقت جي اهم ضرورت!

محمد خان ابڙو

پاڪستان هڪ اهڙو ملڪ آهي جنهن جي معيشت گهڻو ڪري ٻاهرين حالتن تي دارومدار رکي ٿي، يعني جيڪڏهن دنيا ۾ ڪٿي به ڪو وڏو مسئلو يا بحران پيدا ٿئي ٿو ته ان جا اثر سڌي طرح اسان جي ملڪ تي به پون ٿا. جڏهن عالمي سطح تي حالتون خراب ٿين ٿيون ته ان جو اثر رڳو حڪومت تائين محدود نٿو رهي، پر عام ماڻهوءَ جي روزمره جي زندگي به متاثر ٿئي ٿي. جهڙوڪ مهانگائي وڌي وڃي ٿي ۽ خرچن ۾ اضافو اچي ٿو. هاڻوڪن ڏينهن ۾ وچ اوڀر واري علائقي، خاص ڪري ايران ۽ اسرائيل وچ ۾ ڇڪتاڻ وڌي وئي آهي ۽ آمريڪا جي به ان معاملي ۾ شامل ٿيڻ سان حالتون وڌيڪ ڳنڀير ٿي ويون آهن. ان ڪري سڄي دنيا ۾ توانائي (تيل ۽ گيس) جي کوٽ ٿيڻ جو خطرو وڌي ويو آهي. جيڪڏهن هيءُ تڪرار وڌيڪ وڌي وڃي ۽ ايران آبنائي هرمز کي بند ڪري ڇڏي، ته پوءِ رڳو انهيءَ علائقي نه پر سڄي دنيا جي معيشت تي وڏو اثر پوندو، ڇو ته دنيا جو وڏو حصو تيل جو انهيءَ رستي مان گذري ٿو. پاڪستان به انهن ملڪن مان آهي جيڪو توانائي لاءِ ٻاهرين ملڪن تي گهڻو ڀاڙي ٿو، يعني اسان پاڻ وٽ ايترو تيل يا گيس پيدا نٿا ڪريون، پر ٻاهرين ملڪن کان وٺون ٿا. انهيءَ ڪري جڏهن عالمي مارڪيٽ ۾ تيل مهانگو ٿئي ٿو يا سپلاءِ ۾ مسئلو پيدا ٿئي ٿو ته پاڪستان ۾ به فوري اثر پوي ٿو. انهيءَ صورتحال کي ڏسندي حڪومت کي پيٽرول ۽ ڊيزل جي قيمتن ۾ اوسط طور لڳ ڀڳ پنجاهه رپيا في ليٽر واڌ ڪرڻي پئي. هن فيصلي جو سڀ کان وڏو بار عام ماڻهو تي پوي ٿو، ڇو ته جڏهن تيل مهانگو ٿئي ٿو ته پوءِ ٽرانسپورٽ جا ڀاڙا وڌن ٿا، بجلي مهانگي ٿي وڃي ٿي، کاڌي پيتي جون شيون به مهانگيون ٿي وڃن ٿيون ۽ روزمره جي هر شيءِ تي خرچ وڌي وڃي ٿو. نتيجي ۾ عام ماڻهو جي زندگي وڌيڪ مشڪل ٿي پوي ٿي. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته پاڪستان پنهنجي معيشت ۽ قومي سلامتي لاءِ سنجيدگيءَ سان هڪ ڊگهي عرصي واري ۽ مضبوط پاليسي تيار ڪري. اهڙي حڪمت عملي جو هڪ اهم حصو اهو هئڻ گهرجي ته ملڪ ۾ تيل ۽ کاڌي پيتي جي شين جا 'ذخيرا' اڳواٽ گڏ ڪري رکجن، جيئن ڏکين وقتن ۾ ڪم اچي سگهن. دنيا جا ڪيترائي ترقي يافته ملڪ هن ڳالهه کي گهڻو اڳ سمجهي چڪا آهن. امريڪا، چين، جاپان ۽ ڪيترائي يورپي ملڪن وٽ مهينن تائين هلندڙ تيل جا خاص 'اسٽرٽيجيڪ ذخيرا' موجود آهن. ذخيري جو مقصد اِهو هوندو آهي ته جيڪڏهن دنيا ۾ تيل جي فراهمي ۾ رڪاوٽ اچي وڃي يا جنگ جهڙيون حالتون پيدا ٿي وڃن ته ملڪ اندر گهٽ ڪجهه مهينن تائين ماڻهن جون ضرورتون پوريون ڪري سگهجن. پر بدقسمتي سان پاڪستان ۾ هن اهم معاملي تي گهڻو ڌيان نه ڏنو ويو آهي هن وقت اسان وٽ تيل جا تمام محدود ذخيرا موجود آهن جيڪي رڳو ڪجهه هفتن تائين ئي هلي سگهن ٿا. ساڳي حالت ڪنهن حد تائين کاڌي پيتي جي شين جي حوالي سان به آهي، يعني جيڪڏهن ڪو وڏو بحران اچي وڃي ته اسان جلدي مسئلن ۾ ڦاسي سگهون ٿا. پاڪستان لاءِ اهڙا وڏا ذخيرا ناهڻ ظاهر ۾ ڏکيو ضرور لڳي ٿو، پر اهو ڪو ناممڪن ڪم ناهي. ان لاءِ سڀ کان پهرين هڪ صاف ۽ واضح پاليسي ناهڻي پوندي ۽ ڊگهي عرصي جي منصوبابندي ڪرڻي پوندي. صرف حڪومت اڪيلي اهو ڪم مڪمل نٿي ڪري سگهي، ڇو ته ان ۾ تمام وڏي رقم جي ضرورت پوي ٿي. ان ڪري هتي سرڪاري ۽ خانگي شعبي جي گڏيل سهڪار، جنهن کي 'پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ' چيو وڃي ٿو، تمام اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو. يعني حڪومت ۽ نجي ڪمپنيون گڏجي ڪم ڪن ته اهڙا وڏا منصوبا آسانيءَ سان مڪمل ٿي سگهن ٿا.

پاڪستان ۾ ڪيترائي وڏا ڪاروباري گروپ، بئنڪون ۽ سيڙپڪار موجود آهن. جيڪڏهن ڪين صحيح پاليسي ۽ پورو تحفظ ڏنو وڃي ته اهڙن منصوبن ۾ پئسو لڳائڻ لاءِ تيار ٿي سگهن ٿا. جيڪڏهن حڪومت انهن کي ٽيڪس ۾ رعايت ڏئي، ڊگهي عرصي جا معاهدا ڪري ۽ مناسب منافعي جي ضمانت ڏئي ته پوءِ هي منصوبو آساني سان ڪامياب ٿي سگهي ٿو. تيل جا اسٽرٽيجيڪ (حفاظتي) ذخيرا ناهڻ لاءِ ملڪ جي مختلف علائقن ۾ وڏا ٽينڪ يا زمين هيٺان اسٽوريج (ذخيره گاهون) ناهي سگهجن ٿيون. سامونڊي ڪنارن وارن علائقن جهڙوڪ: گوادر، ڪراچي ۽ حب جي ڀرپاسي اهڙا منصوبا ناهڻ وڌيڪ آسان آهن، ڇو ته اتي بندرگاهن تائين سڌي رسائي موجود آهي ان سان گڏ ملڪ جي اندروني علائقن ۾ به اهڙيون ذخيره گاهون ناهيون وڃن ته جيئن ڪنهن به هنگامي حالت ۾ سپلاءِ جاري رکي سگهجي. کاڌي پيتي جي شين جا ذخيرا به ايترا ئي اهم آهن. پاڪستان هڪ زرعي ملڪ آهي، جتي ڪڻڪ، چانور، ڪند ۽ ٻيون بنيادي شيون پيدا ٿين ٿيون. پر مسئلو اهو آهي ته اسان وٽ انهن کي محفوظ رکڻ لاءِ ڪو بهتر ۽ جديد نظام موجود ناهي. گهڻو ڪري ائين ٿيندو آهي ته ڪڻڪ جي فصل سٺي ٿيڻ باوجود خراب اسٽوريج جي ڪري لکين ٽن اناج ضايع ٿي ويندو آهي جيڪڏهن جديد گودام ۽ سائيلوز (اناج رکڻ جا وڏا سلنڊر جهڙا اسٽور) ناهيا وڃن ته اناج نه رڳو محفوظ رهندو، پر گهڻي عرصي تائين استعمال لائق به رهندو. هتي به سرڪاري ۽ نجي شعبي جي گڏيل سهڪار هڪ بهتر حل ثابت ٿي سگهي ٿو. جيڪڏهن حڪومت نجي شعبي کي اهڙا سائيلوز ناهڻ جي اجازت ڏئي ۽ ملي سهولتون ڏئي ته ڪجهه سالن ۾ سڄي ملڪ ۾ جديد اسٽوريج جو نظام ٺهي سگهي ٿو. ان سان هارين کي به فائدو ٿيندو، ڇو ته سندن فصل محفوظ رهندو ۽ مارڪيٽ ۾ به استحڪام ايندو. پاڪستان پيپلز پارٽي هميشه کان عام ماڻهوءَ جي ڀلائي ۽ معيشت جي بهتري جي ڳالهه ڪندي رهي آهي. شهيد ذوالفقار علي ڀٽو پنهنجي دور ۾ صنعتي ترقي ۽ ملڪ جي خودمختياري لاءِ اهم قدم کنيا، جڏهن ته محترمه بينظير ڀٽو به معاشي سڌارن ۽ عوامي منصوبن تي زور ڏنو. اڄ جڏهن اسٽرٽيجيڪ ذخيرا ناهڻ جي ڳالهه ڪئي وڃي ٿي ته اها دراصل انهي ئي سوچ جو تسلسل آهي ته پاڪستان کي اقتصادي طور مضبوط ۽ پاڻ ڀرو بڻايو وڃي. جيڪڏهن ملڪ وٽ گهٽ ۾ گهٽ 60 ڏينهن لاءِ تيل ۽ خوراڪ جا ذخيرا موجود هجن ته عالمي بحرانن جا اثر گهڻي حد تائين گهٽ ڪري سگهجن ٿا. ان سان حڪومت کي به وقت ملي ٿو ته اها سوچي سمجهي فيصلا ڪري ۽ اوچتو قيمتون وڌائڻ کان بچي سگهي. عام ماڻهو لاءِ به اهو وڏو سهارو هوندو، ڇو ته مهانگائي جا اوچتا ڌڪ گهٽ محسوس ٿيندا.

هن وقت پاڪستان کي ڪيترن ئي معاشي مسئلن ۽ ڏکيائين کي منهن ڏيڻو پيو آهي، پر هر بحران ۾ ڪا نه ڪا موقعي جي ڳالهه به لڪل هوندي آهي. وچ اوڀر جي هاڻوڪي صورتحال اسان کي اهو سوچڻ تي مجبور ڪري رهي آهي ته اسان پنهنجي تيل ۽ خوراڪ جي حفاظت کي ڪيئن بهتر بڻائي سگهون ٿا. جيڪڏهن اسين اڄ کان ئي سنجيدگي سان صحيح رٿابندي شروع ڪريون، ته ايندڙ ڏهن کان پندرهن سالن ۾ پاڪستان هن معاملي ۾ ڪافي مضبوط ٿي سگهي ٿو. يعني مستقبل ۾ جيڪڏهن ڪو عالمي بحران به اچي، ته اسان کي ايترو نقصان نه پهچي آخر ۾ اها ڳالهه صاف چئي سگهجي ٿي ته هاڻي تيل ۽ خوراڪ جا اسٽرٽيجيڪ ذخيرا ناهڻ ڪا عياشي يا فضول خرچ نه رهي آهي، پر هڪ وڏي ضرورت بڻجي چڪي آهي. دنيا تيزي سان تبديل ٿي رهي آهي ۽ عالمي سياست جا اثر سڌو سنئون معيشت تي پون ٿا. جيڪڏهن اسان پاڪستان کي هڪ مضبوط ۽ مستحڪم ملڪ بڻائڻ چاهيون ٿا، ته پوءِ اسان کي ايندڙ خطرن کي ذهن ۾ رکي اڄ کان ئي تياري ڪرڻي پوندي. گهٽ ۾ گهٽ 60 ڏينهن لاءِ قومي سطح تي تيل ۽ خوراڪ جا ذخيرا رکڻ جو خيال انهيءَ طرف هڪ اهم قدم آهي. ان سان نه رڳو ملڪ جي معيشت مضبوط ٿيندي، پر عام ماڻهو کي به ڏکين وقتن ۾ وڏو سهارو ملندو.

يوٽيليٽي اسٽور جي ملازمن جو ڏوهه ڪهڙو آهي؟

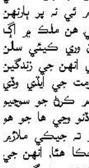
قاسم خاصخيلي

دنيا جون حڪومتون نه رڳو پنهنجي رعيت جو هر لحاظ کان خيال رکنديون آهن پر اتي هنن جي پنهنجي ملازمن جا جائز حق به بروقت ادا ڪيا ويندا آهن ملازم ڪنهن به ملڪ جي حڪومت لاءِ ڪرنگهي جي هڏي واري حيثيت رکندا آهن. اهي ملازم ئي هوندا آهن جن جي وسيلي پوري نظام جو ڪاروهنوار هلايو ويندو آهي اتان جا وزير مشير ۽ اڳواڻ ته مڙئي تلي ماتر اڳوائيءَ لاءِ مقرر ڪيا ويندا آهن جيڪڏهن ڏٺو وڃي ته جيڪو به ڪجهه ڪم ڪن ٿا، اهي ان سرڪار جا ماتحت سرڪاري ملازم ئي هوندا آهن. جيڪي پنهنجي زندگيءَ جا حسين پل حڪومتي نوڪريءَ جي پويان تباهه ڪري ڇڏيندا آهن اهي ملازم جيڪي پنهنجي اولاد، والدين ۽ گهروارن سميت مٽن مائٽن ۽ دوستن يارن کان به ڪٽجي ويندا آهن. ڪنهن جي ڏکن توڙي سکن ۾ به شامل نه ٿي سگهندا آهن. اهو صرف ان ڪري جو هو سرڪار جا ملازم هوندي، پنهنجي سڀني ذاتي مصروفيتن تي سرڪار جي ڪمن کي اوليت ڏيندا آهن پوءِ جيڪڏهن سرڪار ئي انهن سان ناروا سلوڪ رکي ٿي ته يقينن اهو ڏکوئيندڙ عمل هوندو آهي پاڪستان ۾ به مختلف کاتن جا لکين ملازم پنهنجا سڀ حقيقي خواب دفن ڪري سرڪار جي حاضري ڀري رهيا آهن پر انهن کي موٽ ۾ سدائين پنهنجي حقن لاءِ احتجاجن جو سهارو وٺڻو پيو آهي ائين ئي ملڪ ۾ عوام کي بهتر، معياري ۽ سستيون شيون فراهم ڪرڻ لاءِ يوٽيليٽي اسٽور ڪارپوريشن کاتو، جيڪو صنعت ۽ تجارت واري وزارت جي ماتحت ڪم ڪندڙ هو. ان کي ڪرپشن جو سبب ڄاڻائي هڪ اوچتي نادر شاهي حڪم ذريعي گذريل سال 31 آگسٽ 2025 کان بند ڪيو ويو آهي ان ۾ لڳ ڀڳ 12 هزار کن ملازم ڪم ڪندا هئا. ايلٽي وڏي اداري کي ڪرپشن جو سبب ڄاڻائي بند ڪرڻ افسوسناڪ عمل ان ڪري به آهي جو اگر ڪنهن کاتي ۾ بدعنواني ڪرپشن يا ڪي ٻيا مسئلا هوندا ته انهن ۾ سڌارا آڻڻ جي ڪوشش ڪئي ويندي آهي نه ڪي انهيءَ اداري کي ئي بند ڪري ان جي ملازمن کي راتو رات روڊ تي آڻي رستن تي ڇڏي ڏبو آهي. اها ڪهڙي عقلمندي چئجي جو ڪرپشن کي ختم ڪرڻ بجاءِ ادارا ئي ختم ڪيا وڃن. بهرحال ڳالهه رڳو اداري جي بند ٿيڻ جي ناهي پر ملڪ جي 24 ڪروڙ ماڻهن کي صاف سٿري، معياري ۽ سستي شين کان پري رکڻ جي به آهي ان کان به وڌيڪ تڪليف ڏيندڙ ڳالهه اها آهي جو اداري جي ٻارنهن هزار ملازمن کي هڪ ئي ڌڪ ۾ بيروزگار ڪيو ويو. اهي ملازم جن زندگيءَ جا ڪيترائي سال هن اداري کي ان آس تي ڏنا ته هڪ طرف هنن جي روزگار جو ذريعو اهو ادارو هو ۽ ٻيو ته انهن ملازمن جي اولاد جو مستقبل به ان اداري سان ئي جڙيل هيو. جنهن خواب کي موجوده شهباز سرڪار ٽوڙي چڪنا چور ڪري ڇڏيو. يوٽيليٽي اسٽور ڪارپوريشن هڪ مجيل ۽ خودمختيار اداري طور ملڪ جي عام ماڻهوءَ لاءِ لاڀائتو قدم هو جتان سستيون ۽ معياري کاڌي پيتي جون شيون ملنديون هيون، جنهن کان به عوام کي محروم ڪيو ويو آهي اداري کي بند ڪرڻ کان پوءِ هن اداري جي ملازمن کي ڪنهن ٻئي اداري ۾ ضم ڪرڻ بجاءِ فوري طور تي ڪين نوڪرين مان ئي نيڪالي ڏني وئي جنهن سان رڳو ٻارنهن هزار ملازم ئي نه پر ٻارنهن هزار خاندانن کي پريشانين جي حوالي ڪيو ويو آهي هن ملڪ ۾ اڳ ئي بيروزگاري سبب لکين ماڻهو پريشان آهن. مٿان وري ڪيئي سالن کان روزگار سان لڳل ماڻهن کي به بيروزگار ڪري انهن جي زندگين کي دوزخ جي آڙاهه ۾ اڇليو ويو آهي حڪومت جي ايلٽي وڏي فيصلي کان اڳ انهن ملازمن کي يا ته ڪٿي ضم ڪرڻ جو سوچيو وڃي ها يا ته انهن کي ايترو ريليف فوري طور ڏنو وڃي ها جو هو ڪنهن ذاتي ڪاروبار سان لڳي وڃن ها. ڇو ته جيڪي ملازم يوٽيليٽي اسٽور ۾ 20، 20 سال سروس ڪري چڪا هئا، انهن جي ٿئين نوڪريءَ لاءِ عمر ئي ناهي رهي ته پوءِ هو پنهنجي ۽ گهر جي گاڏي کي ڪيئن هلائي سگهندا؟

qasimkhaskheli97@gmail.com

چتو هاڻي هاٽي پڌجڻ گهرجي

وشال امير

اسرائيل، آمريڪا پاران ايران سان ڇڙيل جنگ کي ڪي ماڻهو آخري عالمي جنگ جي تناظر طور ڏسي رهيا آهن ۽ سندن خيال آهي ته دجال جا حامي جاڳيا آهن. دجال به ڪٿان پنهنجي اچڻ جو اعلان ڪندو ۽ پوءِ امام مهدي عليہ السلام جو ظهور ٿيندو. پر مان ذاتي طور ان خيال سان متفق ناهيان. مان قيامت جي اچڻ تي يقين رکان ٿو ۽ قبوليان ٿو ته قيامت يقيني اچڻي آهي. پر اهو علم اسان مان ڪنهن کي به ڪونهي ته قيامت جو وقت اسان جي ڪيترو ويجهو اچي پهتو آهي؟! باقي ٻين جيان مان به ان ڳالهه سان متفق آهيان جڏهن به لڳي آخري عالمي جنگ مذهبي بنياد تي ئي لڳندي. يهودي، مسلمانن خلاف هوندا ۽ عيسائين مان هڪڙا مسلمانن سان ته ٻيا ڪجهه يهودين جا طرفدار هوندا. جڏهن ته موجوده صورتحال ۾ اسان کي مسلم رياستن جا سربراه يهودين جا ساٿاري بڻيل نظرجن ٿا. پوءِ ڪيئن مڃجي ته هيءَ آخري عالمي جنگ آهي ۽ هن بعد دنيا مڪمل تباهه ٿي ويندي؟!

ممڪن آ اجا هيءَ آخري عالمي جنگ نه هجي، پر هن جنگ جا نقصان خطي ۾ ڏاڍا خراب نڪرندا ۽ دنيا ۾ پڻ معاشي ڀونچال ڪر کڻي سگهي ٿو. آمريڪي سينيٽر ڪرس وين هولن انڪشاف ڪيو آهي ته اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو چاليهه سال ان انتظار ۾ رٿابنديءَ تي لڳائي ڇڏيا آهن ته آمريڪا ۾ ڪو لاپرواهه ۽ بيوقوف صدر ايندو جيڪو اچي سندس همنوا ٿي مسلمان ملڪن خاص طور ايران مٿان جنگ مڙهيندو. نيتن ياهو جي ان ڊرامائي اسڪرپٽ جي سامهون اچڻ بعد اسان سمجهي سگهون ٿا ته ايران مٿان جنگ مسلط ڪندڙ اسرائيل جي ساٿاري آمريڪا پڻ هن جنگ شروع ڪرڻ کان اڳ يقينن حڪمت عملي تحت خطي ۾ پنهنجا 22 فوجي اڏا قائم ڪرڻ ۾ ڪاميابي ماڻي آهي، سندس اهي فوجي اڏا گهڻي ڀاڱي مسلم عرب ملڪن ۾ قائم ٿيل ٻڌايا وڃن ٿا. حيرت جي ڳالهه آهي ته دنيا تي قابض ٿيڻ جي رٿابندي ڪندڙ آمريڪا ۽ گريٽر اسرائيل جوڙڻ جون ڪوششون ڪندڙن جي ان سازش کي ڪير به سمجهي ڪونه سگهيو.

خير هاڻي به جڏهن تازي جنگ شروع ٿيڻ بعد ايران طرفان دبئي، ڪويت، قطر سميت ڪجهه عرب رياستن ۾ قائم 11 آمريڪي فوجي اڏن تي حملا ڪيا ويا آهن ته ان ڳالهه تي ڪجهه يهودي نواز ڌريون اها پروپيگنڊا ڪرڻ لڳيون آهن ته ايران مسلمان دشمن ملڪ آهي، تڏهن سني مسلمان ملڪن مٿان حملا ڪري رهيو آهي. هتي انهن عقل جي اڪابرن کان هڪ سوال آهي ته انهن مسلمان ملڪن ۾ قائم آمريڪي فوجي اڏن منجهان (جيڪي آمريڪا لاءِ مورچي جو ڪم ڏئي رهيا آهن) هن کان اڳ ايران جي حملن کي ناڪام بڻايو ويندو رهيو آهي ته پوءِ هاڻي هڪ جنگي حڪمت عملي موجب ايران کي پورو حق حاصل هجڻ گهرجي ته پهريون اهو دشمن جا مورچا تباهه ڪري پوءِ اڳتي سندس ملڪ طرف قدم وڌائيندو ۽ ڪيس تباهه ڪندو رهي.

چيو وڃي ٿو ته جنگ ۾ وڏ ۾ وڏ نقصان ان جو ٿيندو آهي جيڪو جنگ جو ڪنهن به ريت فريق نه هوندو آهي. هتي به ڏسجي ته ائين ئي ٿيندي نظر اچي پيو. خطي ۾ موجود ملڪ خطرناڪ معاشي طوفان کي پاڻ طرف وڌندي ڏسي رهيا آهن. هوڏانهن ته جنگ ۾ ايران طرفان ٿيندڙ حملن ۾ پهتل نقصان کي اسرائيل ۽ آمريڪا طرفان لڪايو پيو وڃي پر تنهن هوندي به جيڪي انگ اکر ظاهر ٿيا آهن، تن موجب شروعاتي طور آمريڪا جا 13 فوجي موت جي آغوش ۾ وڃي چڪا آهن ۽ تقريباً 200 کان مٿي زخمي آهن. اسرائيل ۾ 15 کان مٿي ماڻهو فوت ۽ 3369 مٿي زخمي هجڻ جا اطلاع آهن. اطلاعن موجب اسرائيلي وزيراعظم ڪيترن ڏينهن کان گم آهي، قياس آرايون ڪيون پيون وڃن ته هو ايران پاران ڪيل حملي ۾ دوزخ طرف روانو ٿي چڪو آهي. اسرائيلي حڪمران ڌر طرفان سندس تازا وڊيو پيغام جاري ڪرڻ جون ڪوششون به ڪوڙيون ثابت ٿي رهيون آهن. چو ته اهي آرٽيفيشل انٽيليجنس کي ظاهر ڪن ٿيون. رپورٽن مطابق خطي جي ٻين ملڪن ۾ يعني ڪويت ۾ 6، اومان ۾ 3 ۽ سعودي عرب ۾ 2 ڄڻا فوت ٿي چڪا آهن. ايران جنگي حڪمت عملي اختيار ڪندي گهٽڻ ٿي ملڪن جو سامونڊي واپاري رستو بند ڪري دنيا ۾ تيل جي واپار کي ٻنجو ڏئي ڇڏيو آهي، جنهن سبب ڌرتيءَ جي گولي تي آباد ڪوڙ سارن ملڪن ۾ بيروزگاري وڌڻ لڳي آهي. رڳو برطانيه اندر هڪ لک ماڻهو بيروزگار ٿيڻ جا انگ اکر سامهون آيا آهن ته ايترا ماڻهو جلد بيروزگار ٿي ويندا. ٻئي طرف ايران عرب ملڪن جي انٽرنيٽ تار پڻ ڪٽڻ جي ڌمڪي ڏني آهي، جنهن سان پڻ وڏي نقصان جو انديشو آهي. ايران جي ان جنگي حڪمت عملي آمريڪي صدر ٽرمپ کي چريو ڪري ڇڏيو آهي. ٽرمپ برطانيه، جرمني، جپان سميت ڪيترن ملڪن کان مدد جي گهر ڪئي آهي ته ايراني لنگهه وٽان تيل بردار جهازن جي سلامتيءَ سان گذر کي يقيني بڻايو وڃي پر ڪنهن به ملڪ ڪيس مدد ڏيڻ جي حامي نه ڀري آهي. ٽرمپ هاڻي نيٽو مٿان ڪاوڙيو آهي ۽ نيٽو کي پڻ نقصان پهچائڻ جون ڌمڪيون پيو ڏئي.

هيڏانهن آمريڪي ۽ اسرائيلي حملن سبب ايران جي مختلف شهرن ۾ 1500 ماڻهو فوت ۽ 18 هزارن کان مٿي زخمي ٿي چڪا آهن. بمباري ۾ 3090 گهر ۽ 3643 عوامي مرڪز توڙي 24 اسپتالون تباهه ٿي چڪيون آهن. ايران جو روحاني پيشوا جام شهادت پي چڪو آهي. آمريڪي صدر موجب هنن ايران کي مڪمل تباهه ڪري ڇڏيو آهي. پر دنيا ڏسي پئي ته ايران اڪيلي سر دنيا لاءِ خطرو بڻجي بيٺل يهودي اتحاد سان ويڙهه ۾ مصروف آهي.

دنيا اهو به ڏسي ۽ سوچي پئي ته هن وقت آمريڪا ۽ اسرائيل رڳو ايران ۾ نه پر فلسطين ۽ لبنان ۾ پڻ بيگناهه ماڻهن مٿان حملي آور ٿي پنهنجي دهشت ڦهلائڻ جي ڪوشش ۾ رڌل آهي. تازو لبنان ۾ 850 شهري مارجي چڪا آهن. پر اقوام متحده سميت دنيا جا سمورا ملڪ خاموش آهن، خاص طور مسلمان ملڪ ٻڙڪ به ٻاهر نٿا ڪڍن. جڏهن ته خوف سبب الاٽي جي ٻئي ڪنهن ڪارڻ عيوض آمريڪا جا خاموش سهڪاري ٿي بيٺل آهن. ٿيڻ ته ائين گهرجي هاڻي جڏهن ٽرمپ نيٽو کي به ڌمڪي ڏئي چڪو آهي ته ان چتي ٿيل هاٿيءَ کي گولي هڻي ماريو وڃي يا ته لازمي به ڪيس ٻڌي ڇڏڻ جو ترت فيصلو ڪري عالمي عدالت مان سزا ڏياري وڃي.

لطيفي لات — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڪارِي راتِ، ڪَڇو ڳهڙو، اُٿِيهَ اُونداهِي؛
چَنڊ نالو ناهِ ڪو، دِرياهَ ڏرَّ لاٿِي؛
ساهَڙَ ڪارڻ سُهڻِي، آڏِيءَ ٿي آئِي؛
اِي ڪَمُ اِلاهِي، ناتَ ڪُنِنِ ۾ ڪيرَ گِهڙِي؟

(سُر سهڻي)

اڄوڪو ڏينهن - 18 مارچ

سرور علي سرور

سرور علي سرور پنهنجي دور جو هڪ نامور غزل گو جو شاعر هو. هن جو پورو نالو سرور علي ولد نظر محمد سلاوٽ هو. سندس جنم جي تاريخ 18 مارچ 1909ع ۽ جنم جو هنڌ ڪراچي هو. هن جا وڏا اصل ۾ جيسلمير جا ويٺل هئا. جتان لڏي اچي حيدرآباد ۽ ڪراچيءَ ۾ آباد ٿيا هئا. هو پٿرتي اڪر جو ڪم ڪندا هئا. سرور علي به پنهنجي انهيءَ آبائي ڌنڌي کي قائم رکيو. جيتوڻيڪ هو ڪراچيءَ ۾ ڄائو هو پر عمر جو گهڻو حصو حيدرآباد ۾ گذاريائين. هن پرائمريءَ کان وٺي بي اي ۽ ايل ايل بي تائين تعليم حيدرآباد ۾ حاصل ڪئي. هن شاعريءَ سان گڏوگڏ ڪهاڻيون به لکيون. سندس ڪهاڻين جو ڪتاب "اعتراف" ۽ حضور صلي الله عليه وسلم جي زندگيءَ تي لکيل ڪتاب "ڪارٽي" ڇپيل آهن. سندس ڪيترائي حمد ۽ نعتون ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي رڪارڊ ٿيل آهن هن 27 فيبروري 1969ع تي وفات ڪئي. سندس شاعريءَ جو نمونو اياز قادريءَ جي ڪتاب سنڌي غزل جي اوسر ۾ ڏنل آهي.

بصرالدين سومرو

هن ناليواري تعليمي ماهر ۽ ليکڪ 18 مارچ 1911ع تي پورٽيءَ ۾ اکيون کوليون. 1925ع ۾ سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪري پرائمري اسڪول ۾ استاد مقرر ٿيو ۽ 1970ع ۾ رٽائر ٿيو. هو هڪ سٺو مضمون نگار هو. خاص طور تي ٻارن جي نفسيات ۽ تعليمي ماهرن تي هن شاندار مضمون لکيا آهن. جن مان اڪثر اخبار تعليم ۾ ڇپيا. عمر جو آخري حصو نارو شاهه ۾ گذاريائين.

غلام حسين مجبور

غلام حسين مجبور شڪارپور ضلعي جو مشهور شاعر، نثر نويس ۽ صحافي هو. هن جو پورو نالو غلام حسين ولد محمد سومر سيٺار هو. هن جو جنم 18 مارچ 1940ع تي شڪارپور ضلعي جي شهر چڪ ۾ ٿيو. هن پنهنجي جنم واري شهر مان ئي ابتدائي تعليم حاصل ڪئي. 1952ع ڌاري هڪ مضمون نگار ۽ ڪالم نگار طور ادبي دنيا ۾ پير پاتائين 1960ع واري ڏهاڪي ۾ شاعري به ڪرڻ شروع ڪيائين. هن مختلف اخبارن ۾ صحافتي خدمتون به سرانجام ڏنيون. هو چڪ شهر جي مختلف ادبي ۽ سماجي تنظيمن جو ميمبر پڻ رهيو. هن 2 نومبر 1992ع ۾ وفات ڪئي.

جبار آزاد منگي

اڄ مشهور ليکڪ ۽ ريڊيو ڪمپيئر جبار آزاد منگيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن 18 مارچ 1962ع تي قمبر شهدادڪوٽ ضلعي جي شهر نصيرآباد ۾ اکيون کوليون هن ايم اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيون هو ريڊيو پاڪستان لاڙڪاڻي جي خبرن واري شعبي سان لاڳاپيل رهيو ۽ ڪيترن ئي پروگرامن جو ميزبان رهيو آهي هن جا لکيل 50 کان وڌيڪ ڊراما سنڌ جي مختلف شهرن ۾ اسٽيج ٿي چڪا آهن هو سنڌي ادبي سنگت، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۽ لمهراڻ سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن سان لاڳاپيل رهيو آهي هن جي لکيل ڪتابن ۾ "لفظ هوا ۽ خوشبوءِ"، "اندر ڪارو ڪانءُ"، "ڪمون شرلاٽي"، "تعلقي نصيرآباد جي جاگرافي"، "انت بحر عميق جو" ۽ "اي! عشق جو آواز" ڇپجي چڪا آهن

اسحاق سميجو

اڄ مشهور ليکڪ ۽ شاعر اسحاق سميجي جي جنم جو ڏينهن آهي هو 18 مارچ 1975ع تي دادو ضلعي جي ڳوٺ فضل پور ۾ پيدا ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين. جڏهن ته مئٽرڪ جو امتحان طلب المولىٰ هاءِ اسڪول دادو ۽ ٻارهين ڪلاس جو امتحان ڊگري ڪاليج جوهيءَ مان پاس ڪيائين اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان ماسٽرز ۽ ڊاڪٽريٽ جون سندون حاصل ڪيائين هن سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ ليڪچرار طور عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي هن سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ ايسوسيئيٽ پروفيسر طور ڪم ڪرڻ سان گڏوگڏ سنڌالاجيءَ جي ڊائريڪٽر ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ قائم شمس العلماءِ مرزا قليچ بيگ چيئر جي انچارج ڊائريڪٽر طور ڪم ڪيو. هن سنڌي ٻوليءَ جي با اختيار اداري ۾ چيئرمين طور پڻ خدمتون سرانجام ڏنيون هن لکڻ جي شروعات ٻاراڻي ادب سان ڪئي هو ماهوار رسالي "گلستان"، "سنڌ رنگ" ۽ ٽماهي رسالي "سارنگا" جي ايڊيٽر طور ڪم ڪري چڪو آهي هن جي شاعريءَ ۽ نثر جا 14 ڪتاب ڇپجي چڪا آهن

ريحانه چنڙ

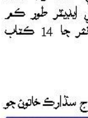

هن مشهور ليکڪا ۽ سماج سڌارڪ خاتون جو جنم 18 مارچ 1970ع تي ڪاري موري حيدرآباد ۾ ٿيو سندس وڏا اصل ۾ ڳوٺ سومر چنڙ تعلقي ڪنڊياري سان واسطو رکن ٿا. پاڻ اجا ننڍڙي ٻارڙي هئي، جڏهن سندس والد محمد صديق چنڙ جي اسسٽنٽ پروفيسر (اڪنامڪس) طور نوابشاهه جي هڪ ڪاليج ۾ بدلي ٿي. ان ڪري ريحانه پهرئين ڪلاس کان ٻارهين ڪلاس تائين نوابشاهه مان تعليم حاصل ڪئي. ان بعد بي ايس سي (آنرس)، ايم ايس سي ۽ ايم فل جون سندون سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين. هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ماڊل اسڪول سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ رياضيءَ جي ٽيچر طور ڪئي. ان بعد ڪراچيءَ جي سي ايم سي سيڪنڊري اسڪول ۾ پڙهائڻ شروع ڪيائين. هوءَ مختلف سماجي تنظيمن ۾ سرگرميءَ سان لاڳاپيل رهي آهي ۽ عورتن سان ٿيندڙ ڏاڍاين خلاف آواز اٿاريندي رهي آهي. سنڌي ادبي دنيا ۾ هوءَ هڪ شاعره، ڪالم نگار ۽ مضمون نگار طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿي. سندس نثري نظمن جو مجموعو "ڪارو سچ" ڇپجي چڪو آهي. ياد رهي ته مشهور شاعره رخسانه پريت چنڙ هن جي ڀيڻ آهي.

مختيار انڙ

ضمير بلال اولو

نئين ٽهيءَ جي هن نمائنده شاعر جو جنم 18 مارچ 1990ع تي مٺي شهر ويجهو ڳوٺ بلاول اوٺي ۾ ٿيو سندس والد بلاول اوٺو سنڌ جو مشهور عوامي شاعر آهي. هن مئٽرڪ ۽ ٻارهين ڪلاس جا امتحان مٺيءَ مان پاس ڪيا ۽ گورنمينٽ پوليٽيڪنڪ انسٽيٽيوٽ مٺيءَ مان مائننگ انجنيئر جو سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيو. اڳتي هلي ايم اي (سنڌي) ۽ ايم ايڊ جون سندون حاصل ڪيائين. پنهنجي والد کان متاثر ٿي شاعري شروع ڪيائين. هن شاعريءَ جي لڳ ڀڳ سمورين صنفن تي طبع آزمائي ڪئي آهي، جن ۾ غزل، نظم، نثري نظم، آزاد نظم، بيت، وايون، گيت، چوسٽا ۽ قطعا وغيره شامل آهن. هو ريڊيو پاڪستان مٺيءَ تان نشر ٿيندڙ مختلف پروگرامن ۾ حصو وٺندو رهيو آهي ۽ پنهنجي تر جي سرگرم سماجي ورڪر طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿو هن جي شاعري سنڌ جي مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾ ڇپجندي رهي آهي مارئي ساهو ۽ عبدالله آس هنگورجي جي ترتيب ڏنل شاعريءَ جي گڏيل ڪتاب "ذات جا ڏيئڙا" ۾ پڻ ضمير بلال اوٺي جي شاعري شامل آهي.

مولوي محمود قريشي

مولوي محمود قريشي هالا پراڻا جو هڪ نيڪ بزرگ، عالم ۽ اديب هو سندس جنم 1912ع ڌاري ٿيو هن مختلف مدرسن مان ديني ۽ دنيوي تعليم حاصل ڪئي. سنڌي ۽ فارسي ٻولين تي عبور حاصل هئس. هن کي حڪمت جي به سٺي ڄاڻ حاصل هئي. هن ڪيترائي ڪتاب تحرير ڪيا، جيڪي قلمي صورت ۾ سندس پونئرن وٽ موجود آهن. انهن ڪتابن ۾ صراط مستقيم، تعبير نامہ، رسالہ ايمان، رسالہ جنازه، ڪتاب تعويذات، نجومات ۽ جعفريات، ڪتاب طب، غنچه بينظير، غنچه سانوڻي ۽ هالا پراڻا جي تاريخ ۽ شخصيتون شامل آهن. هن بزرگ 18 مارچ 1990ع تي وفات ڪئي.

شيخ ارباب مسافر

هن قادرالڪلام شاعر جو جنم پهرين اپريل 1925ع تي شڪارپور ۾ الهڏني شيخ جي گهر ۾ ٿيو هن ڇهين ڪلاس تائين تعليم حاصل ڪئي. پهريائين پوليس کاتي ۾ نوڪري ڪيائين ۽ ان کان پوءِ هڪ وڪيل وٽ منشيءَ طور ڪم ڪيائين. 1948ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين ۽ اڪثر مقامي مشاعرن ۾ پنهنجا شعر پڙهائي داد حاصل ڪندو هو. سندس شاعري ان وقت جي ڪيترن ئي فنڪارن ڳائي عوام تائين پهچائي هئي. مشهور فنڪاره جيوڻيءَ ٻائيءَ به هن جو هڪ ڪلام ڳايو هو. شيخ ارباب 18 مارچ 1991ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر پورو ڪيو.

محمد خان جوڻيجو

اڄ ملڪ جي اڳوڻي وزيراعظم مرحوم محمد خان جوڻيجي جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 18 آگسٽ 1938ع تي اوڀرسنڌ جي ننڍڙي شهر سنڌڙيءَ ۾ هڪ زميندار خاندان ۾ ٿيو هن پهريائين سينٽ پيٽرڪس اسڪول ۽ پوءِ سينٽ پيٽرڪس ڪاليج ۾ تعليم حاصل ڪئي. ان کان پوءِ انگلينڊ مان زراعت ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيائين. هن پنهنجي سياسي زندگيءَ جي شروعات ڊسٽرڪٽ بورڊ سانگهڙ جي چيئرمين جي حيثيت سان ڪئي. 1962ع ۾ اولهه پاڪستان اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو ۽ ڪيس بنيادي جمهوريت، افرادي قوت، محنت ۽ مواصلات جو وزير مقرر ڪيو ويو. 1969ع ۾ وزارت تان استعيفا ڏئي 1977ع تائين سياست کان پاسيرو ٿي ويو. 1985ع ۾ غير جماعتي چونڊن ۾ قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊجي آيو 24 مارچ 1985ع تي هن پاڪستان جي وزيراعظم طور حلف کنيو. وزيراعظم واري عهدي تي ڪم ڪرڻ دوران هن جا فوجي ڊڪٽيٽر جنرل ضياءُ الحق سان سخت اختلاف ٿي پيا، جنهن سبب هن جي حڪومت کي 29 مئي 1988ع تي برطرف ڪيو ويو. 1988ع وارين عام چونڊن ۾ هو سوڀارو نه ٿي سگهيو آخري ڀيرو هو 1990ع ۾ قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو هن پنهنجي دور حڪومت ۾ عوام جي ڀلائيءَ لاءِ پنج نڪاتي پروگرام شروع ڪيو جنهن تحت نوجوانن کي وڏي پئماني تي نوڪريون مليون ۽ بالغن جي تعليم لاءِ اسڪول کليا. تاريخ 18 مارچ 1993ع تي آمريڪا جي هڪ اسپتال ۾ دم ڏنائين ۽ حوالي ڪيائين.

محبوب عالم

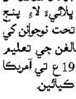

اڄ ٽيليويزن ۽ فلم جي مشهور اداڪار محبوب عالم جي وفات جو ڏهاڙو آهي. هو 14 مارچ 1948ع تي ٽنڊي غلام عليءَ ۾ ڄائو هن پنهنجي فني سفر جي ابتدا سنڌي فلم سورٺ ۾ اداڪاريءَ سان ڪئي. هن 38 فلمن ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا، جن ۾ 12 اردو، 11 سنڌي ۽ 15 پنجابي فلمون شامل آهن. هو پاڪستان ٽيليويزن جو مشهور اداڪار پڻ رهيو. خاص طور تي ٽيليويزن جي مشهور ڊراما سيريل وارث ۾ چوڌري حشمت جي ڪردار ڪيس سڄي ملڪ ۾ مقبول بڻائي ڇڏيو. 18 مارچ 1994ع تي ڪراچيءَ ۾ وفات ڪيائين. ڪيس ٽنڊي غلام عليءَ ۾ پنهنجي آبائي قبرستان ۾ دفنايو ويو.

Classified Advertisement

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فرسٽ فيملي جج حيدرآباد
(روبرو جناب عليه سحر قائمخاني)
فيملي سوٽ نمبر 101 سال 2026

مسمات نازيه بانو زال عبدالرزاق جمالي رهندڙ ڳوٺ گل محمد جمالي پي او بلڙي شاه ڪريم ضلعو ٽنڊو محمد خان حال رهندڙ ڳوٺ جمالي نزد نارا جيل سائيٽ ايريا حيدرآباد .پلينٽف..بخلاف.. عبدالرزاق جمالي ولد حاجي خان جمالي رهندڙ ڳوٺ گل محمد جمالي پي او بلڙي شاه ڪريم ضلعو ٽنڊو محمد خان. ڊفينڊنٽس

نالي مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ ۽ مينٽيننس آف پلينٽف اينڊ مائنر لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 25-03-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فرسٽ فيملي جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول / فيملي جج 9th حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 347 سال 2026

مسمات نگينه ڌيءِ محمد حسين رهندڙ حرڪيمپ بلديه ڪالوني حيدرآباد .پلينٽف..بخلاف.. نجيب ولد غلام قادر چانڊيو رهندڙ ڳوٺ ڀوڳل شاه شاهپور رضوي ٽنڊو الهيار. ڊفينڊنٽس

نالي مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ ۽ مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 18-03-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول / فيملي جج 9th حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول / فيملي جج حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات ريما ڌيءِ عبدالحق رهندڙ ملاح ڳوٺ هنڊال ٽيهو ديهه ڏامچاڻي ضلعو حيدرآباد .پلينٽف..بخلاف.. فيضان علي ولد محمد حسين ٽيهو رهندڙ ملاح ڳوٺ هنڊال ٽيهو ديهه ڏامچاڻي ضلعو حيدرآباد..ڊفينڊنٽس

نالي مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

عام اطلاع

جيئن ته درخواستگذار نالي عمر حيات ولد مختيار احمد راڻي جٽ ويٺل ڳوٺ چوڌري عنايت علي تعلقو مٽياري اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سندس پڦي نالي مسمات نسيم بيبي زال محمد سليمان جيڪو تاريخ 04-12-2012 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي ڪاتي تي زرعي زمين ديهه شاهپور ٽپو شاهپور تعلقو مٽياري ۾ آهي جنهنجو هيٺين جائز وارث جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي (1) صبا سليمان راڻي جٽ (نياڻي) (2) چوڌري محمد سليمان (گهرڀاتو) (3) محمد حسين (فوتي) (پاڻ) (4) فرزند علي راڻي جٽ (پاڻ) (5) عبدالحميد راڻي جٽ (پاڻ) (6) مختيار احمد (فوتي) پاڻ(7) سردار محمد راڻي جٽ (پاڻ) (8) مسمات عنايتان بيبي (مرحومه) (والده) درخواستگذار جو وڏيڪ چوڻ آهي ته فوتي سني فقه جو مسلمان هو سندس والد/ ڏاڏو / ڏاڏي فوتي جي حياتي ۾ فوت ٿي ويل آهن اهڙي تصديق ٻن شاهدن نالي (1) محمد مشتاق ولد سردار محمد (2) طارق محمود ولد امام الدين ويٺل ڳوٺ چوڌري عنايت علي ۾ مقرر ڪيل جلسه عام ۾ شريڪ ٿي اسانجي روبرو پڻ ڪئي آهي جنهنڪري هر خاص و عام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص يا اداري کي فوتي جي مٿين جائز وارثن يا زرعي زمين بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش ڪري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نه رهندو ۽ فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

بقايا 1 — زخمي

هوش ڏي ويا ۽ انهن کي فوري طبي امداد فراهم ڪئي وئي. آفيسرن موجب واقعي ۾ ڪو به شهري جي جاني نقصان جو اطلاع نه مليو آهي. چيف فائر آفيسر همايون خان موجب بروقت ڪارروائي سبب باهه تي ضابطو آڻدو ويو جڏهن ته باهه جا سبب معلوم ڪيا پيا وڃن. ٻئي طرف مارڪيٽ ايسوسيئيشن، فائربرگيڊ اهلڪارن جي بروقت ڪارروائي جي

نقصان پهتو آهي. واقعي دوران گهر ۾ موجود عورت مائي پناڻي باهه ۾ سڙي زخمي ٿي پئي، جنهن کي وارثن فوري طور تي گمس گمبٽ اسپتال منتقل ڪيو جتي سندس علاج جاري آهي. باهه جي نتيجي ۾ هڪ ڳئون ۽ هڪ مينهن به سڙي زخمي ٿي پيون. هوڏانهن باهه ڪاڻ متاثر خاندان ڪليل آسمان هيٺ بي يارو مددگار ويٺل آهن ۽ سخت

سان سندن هر ڏک سک ۾ گڏ آهيون، جڏهن به اسان جي ضرورت پئي ته اسين انهن سان گڏ بيهنداسين.

بقايا 21 — مبينا مقابلو

زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو جڏهن ته سندس ست ساٿي ڀڄي ويا. سکر پوليس جي ترجمان موجب، ڌاڙيل واردات ڪرڻ جي ارادي سان روڊ تي موجود هئا

جي تنظيمن ادارن کان مطالبو ڪيو آهي ته مورو ۾ حڪمرانن جو ظلم بند ڪرايو وڃي بيگناهه قيدين تان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري انهن کي آزاد ڪيو وڃي محاصرا ختم ڪرائي انصاف ڪيو وڃي. هنن چيو ته قيدين جي آزادي تائين اسان جو احتجاج جاري رهندو ۽ عيد واري ڏينهن پڻ مورو پريس ڪلب آڏو عورتن معصوم ٻارڙن سميت ڌرڻو هنيو ويندو

پونڌا. هنن چيو ته 740 رٽائرڊ ملازمن جي پينشن بند آهي، جنهن سبب انتهائي بدحالي جو شڪار ٿي ويا آهيون، ٻن هفتن کان جاري احتجاج باوجود مڪاني ڪاتي ۽ ميونسپل ڪارپوريشن ڪو به تدارڪ نه پئي ڪري.

بقايا 9 — احتجاج

تي اينڊي پوائنٽ بسن مان لهي پيا هڪ وڏي ريلي ڪڍڻ بعد مختلف ڊپارٽمنٽن جو گشت ڪرڻ بعد اي سي ٽو بلڊنگ اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪرڻ بعد ڌرڻو هنيو ويو مسئلن جي حل لاءِ چٽي ٺعريبازي ڪئي وئي مڪمل انتظاميا خاموش ڄامشورو جي مهراڻ يونيورسٽي جي پورهيت ملازم ساليانو بونس عيد

پيڪيجي ويو ريسڪيو 1122 جي ترجمان موجب سينٽرل ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول کي اطلاع ملندي ئي فائر اينڊ ريسڪيو ٽيمون، ايمبولينس ۽ فائر برگيڊ گاڏيون فوري طور تي واقعي واري هنڌ ڏانهن روانيون ڪيون ويون ۽ باهه وسائڻ جو عمل شروع ڪيو ويو. فائر برگيڊ عملدارن موجب شاپنگ مال جي بيسمنٽ ۾ ٻن کان ٽن ڪپڙن جي دڪانن ۾ باهه لڳي وئي. فائر برگيڊ جي پنج گاڏين باهه تي ضابطو آڻڻ ۾ حصو ورتو جڏهن ته بيسمنٽ ۾ پريل دونهين کي خاص مشينن جي مدد سان ٻاهر ڪڍيو ويو ريسڪيو آپريشن دوران ٻه فائر فائٽر بلال ۽ سڪندر دونهين سبب بي

جي موقعي تي ڳوٺ اچي رهيو هو ته بيڙي اسٽاپ پرسان وين مان لهڻ بعد روڊ ڪراس ڪرڻ دوران ٽرالر سندس مٿان چڙهي ويو جنهن سبب فوت ٿي ويو فوتي جو لاش ضروري ڪارروائي بعد وارث کڻائي ويا لاش گهر پهچڻ تي روڄ راڙو مچي ويو

بقايا 17 — سڙي رک

چلهه مان چڻنگ اٿڻ سبب باهه لڳي وئي، جيڪا ڏسندي ڏسندي پنهي گهرن کي پنهنجي لپيٽ ۾ آڻي خاڪپور ۾ باهه سبب گهرن ۾ موجود روزمره استعمال جون شيون، اناج، ڪٽون، بسترا ۽ ٻيو سمورو قيمتي سامان سڙي خاڪ ٿي ويو. جنهن ڪري متاثر خاندانن کي وڏو مالي

اختيار يا غير آئيني ۽ غير جمهوري قدم ڪڻ ملڪ جي لاءِ هاڃيڪار ثابت ٿيندا چاڪاڻ ته اهڙي قسم جي پريڪٽس نه آئيني آهي، نه جمهوري آهي، نه قانوني آهي ۽ نه ئي اخلاقي آهي، اها پريڪٽس آمريت کان به وڌيڪ بدترين ثابت ٿيندي.

رند گڏهه گاڏو هلائيندو هو جيڪو ڏهن مهينن کان بي گناهه قيد آهي ان کان علاوه ڪيترائي مسڪين پورهيت عذاب هيٺ آهن ۽ اسان وارث پڻ تڪليفن ۾ آهيون. هنن سپريم ڪورٽ جي چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس ڏيهي توڙي پرڏيهي انساني حقن

تعليم لاءِ اسٽوڊنٽ اسڪالر شپ تحت سندن والدين کي جيڪون پڻ ڏنيون ويون آهن ته جيئن سندن زندگي ۾ آسائي پيدا ٿي سگهي. هن چيو ته اسان هميشه سياست عوام جي حقن خاطر ڪئي آهي، جيڪو اسان جي پارٽي جي منشور ۾ پڻ شامل آهي، جڏهن ته اسان شهرين

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER N0	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LC-PT-PNP-WTC-315230291-2026	SUPPLY OF WATER TREATMENT CHEMICALS	06.04.2026 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-LD-PT-PNP-315229281-2026	SUPPLY OF PIPE FITTINGS	06.04.2026 AT 1130 Hrs
3.	OGDCL-SCM-LD-PT-PNP-QP-315198604-2026	SUPPLY OF VALVES	07.04.2026 AT 1130 Hrs
4.	OGDCL-SCM-LD-PT-PENFD-QP-315646534 - 2026	SUPPLY OF CALIBERATION GAS CYLINDERS	09.04.2026 AT 1130 Hrs

EXTENSION NOTICE
BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice published in newspaper(s) on **25-02-2026,** it is notified that the bid submission/opening date of the following case (s) has been extended as follows:

SR #	TENDER N0	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PEFD-314166021-2026	CP SYSTEM CONSULTANCY AND INSTALLATION SERVICES WITH MATERIAL	06.04.2026 AT 1030 Hrs

3. Bidders who have already submitted/ sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk.** Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **discovery.ariba.com/profile/AN01562899621.** For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
6. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023652/3780

ogdcl.com
No. 121/25

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

آفيس آف دي پراجيڪٽ ڊائريڪٽر اسڪارپ نارٿ
روهڙي شهيد بينظير آباد

Email:- pdscarpsba@yahoo.com
Phone No. 0244-9370442

No. PD/SNR/SBA/Admn/465
Dated:- 16 / 03 / 2026

آساميون خالي آهن

سنڌ صوبي جو ڊوميسائل رکندڙ اهل اميدوارن کان پراجيڪٽ ڊائريڪٽر اسڪارپ (SCARP) نارٿ روهڙي شهيد بينظير آباد ۾ هيٺين خالي آسامين لاءِ تعليمي قابليت ۽ تجربي جي بنياد تي، هن اشتهار جي اشاعت جي 15 ڏينهن اندر درخواستون گهرائجن ٿيون.

شمار نمبر	پوسٽ جو نالو	BPS	پوسٽن جو تعداد	عمر جي حد	ضلعو (ڊوميسائل)	تعليمي قابليت، تجربو ۽ ٻيا شرط (ڀرتي جي قاعدن موجب هوندا)
01	جونيئر ڪلرڪ	11	01	18_28	مٽياري	i. HEC مان منظور ٿيل يونيورسٽيءَ مان گريجوئيشن ڊگري (2 سال). ii. SBTE/TTB سنڌ مان رجسٽرڊ ٿيل اداري مان MS Office/ CIT ۾ ڇهن (06) مهينن جو سرٽيفڪيٽ.

عام هدايتون:

اهي اميدوار جيڪي مٿين شرطن تي پورو لهن ٿا، اهي سنڌ حڪومت جي جاب پورٽل https://sjp.gos.pk تي مٿي ڄاڻايل آساميءَ لاءِ درخواست ڏين.

1. اميدوارن لاءِ لازمي آهي ته هنن IBA سکر ٽيسٽنگ سروس (STS) پاران ورتل گريجوئيشن ڪيٽيگري جي جنرل اسڪريننگ ٽيسٽ گهٽ ۾ گهٽ 40 سيڪڙو مارڪن سان پاس ڪئي هجي ۽ STS پاران جاري ڪيل سرٽيفڪيٽ رکندڙ هجن.
2. اميدوار جي عمر جو حساب درخواست جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ کان ڪيو ويندو. جيئن سنڌ سول سرونٽس رولز 2024 جي رول_7 تحت مهيا ڪيل آهي. جڏهن ته، سروسز جنرل ايڊمنسٽريشن اينڊ ڪوآرڊينيشن ڊپارٽمينٽ جي نوٽيفيڪيشن نمبر SOII (SGA&CD)/564/2011 (Part-II) تاريخ 06-03-2025 موجب عمر جي مٿئين حد ۾ پنجن سالن جي رعايت ڏني ويندي.
3. شروعاتي مقرريءَ لاءِ مخصوص ڪيل ڪوٽا جو حصو سنڌ حڪومت جي قانون/ قاعدن/ پاليسي مطابق هوندو.
4. جيڪي اميدوار اڳ ئي سرڪاري نوڪريءَ ۾ آهن. اهي درخواست ڏيڻ کان اڳ پنهنجي لاڳاپيل کاتي مان NOC حاصل ڪن ۽ انٽرويو جي وقت ڊپارٽمينٽل سليڪشن ڪميٽي آڏو اصل NOC پيش ڪن.
5. مقرري سنڌ حڪومت جي 26-04-2023 واري پاليسي ۽ سنڌ سول سرونٽس ايڪٽ 1973 جي شقن ۽ ان جي قاعدن موجب ڪئي ويندي، جنهن ۾ وقت بوقت ترميم ڪئي وئي آهي.
6. اميدوارن کي جاب پورٽل تي ڏنل شيڊول موجب اصل دستاويزن سان گڏ انٽرويو لاءِ ڊپارٽمينٽل سليڪشن ڪميٽي آڏو پيش ٿيڻو پوندو.
7. رڳو اهل / شارٽ لسٽ ٿيل اميدوارن کي انٽرويو لاءِ گهرايو ويندو.
8. انٽرويو لاءِ ايندڙ اميدوارن کي ڪو به T.A / D.A نه ڏنو ويندو.

(شعيب احمد سگريو)
پراجيڪٽ ڊائريڪٽر
اسڪارپ (نارٿ روهڙي)
شهيد بينظير آباد

iWORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com — JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

INF/KRY/1142/2026

دادو لڳ تيز رفتار مسافر ڪوچ ڪاڦي، ٻہ جڻا فوت، 30 ڪان وڌيڪ زخمي

خدا آباد شاخ اَنڊيس هاءِ وي تي لاڙڪاڻي کان ڪراچي ونڊرٽ ڪوچ ڪنٽرول وڃائڻ سبب ڪاتي ۾ پلٽي

حادثي سبب 8 سالن جي زليخا ٿيري ۽ بهادر سولنگي ۽ نوجوان بلاول پٽ سونو خان مگسي فوت ٿي ويا

لاش ۽ زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، 10 زخمين جي حالت ڳڻتي جوڳي، سيوهڻ اسپتال ريفر

دادوَ: ٽنڊو گوٺ (نمائندو رڪن) ڪراچي حيدرآباد نيشنل هاءِ وي تي لاڙڪاڻي کان ڪراچي ونڊرٽ ڪوچ ڪنٽرول وڃائڻ سبب ڪاتي ۾ پلٹي شاخ رٽ ٽيز رفتار مسافر ڪوچ ڪاڦي، ٻہ جڻا فوت، 30 کان وڌيڪ زخمي

حادثو سبب 8 سالن جي زليخا ٿيري ۽ بهادر سولنگي ۽ نوجوان بلاول پٽ سونو خان مگسي فوت ٿي ويا

لاش ۽ زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، 10 زخمين جي حالت ڳڻتي جوڳي، سيوهڻ اسپتال ريفر

دادوَ: ٽنڊو گوٺ (نمائندو رڪن) ڪراچي حيدرآباد نيشنل هاءِ وي تي لاڙڪاڻي کان ڪراچي ونڊرٽ ڪوچ ڪنٽرول وڃائڻ سبب ڪاتي ۾ پلٹي شاخ رٽ ٽيز رفتار مسافر ڪوچ ڪاڦي، ٻہ جڻا فوت، 30 کان وڌيڪ زخمي

ٽنڊو محمد خان: ايف اَءِ اي چانيءَ دوران ويگنس هيلڊرن ۽ ايجنٽن کي گرفتار ڪري رهي آهي

ٽنڊو محمد خان ۾ حيدرآباد کان آيل ايف آءِ اي ٽيمر جا چاڀا، 3 ويگنس هيلڊرن گرفتار

عوامي شڪايتن تي ايف آءِ اي ٽيمر 3 ويگنس هولڊرز ۽ سڌن ايجنٽن کي گرفتار ڪيو

ٽنڊو محمد خان پوليس ايف آءِ اي ٽيمر جي چانپ بابت چاڙهه ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو

ٽنڊو محمد خان (ن ر) ٽنڊو محمد خان ۽ سينئر جو لاڙڪ ڏاڻي

عورتن جي اماڊيءَ رقم ۽ سينا 1000 ڪار بيٺنڌر انڪم سيورٽ پرڪرام جي مبالغ

مورو ويڇهو ٿر مڃاحمت تي هٿياربندن جي فائرنگ ۽ واپاري قتل، هڪ جڻو زخمي

ٽيرٿ منافي لنڊ روڊ تي واپاري سعيد احمد جتوئيءَ ۽ پير بخش ڪوسو کي هٿياربندن روڪي ٿر ڪوشش ڪئي

مڃاحمت تي جوابدارن فائرنگ ڪري ٻنهي کي زخمي ڪري ڇڏيو، زخمين کي اسپتال انڊو ويو

حالت خراب هجڻ تي ڪين نوابشاهه نيو ٻي ويو ته رستي سعيد جتوئيءَ زخمن جا سور ٿ. سهندي ڏر ڏني ڇڏيو

مورو (رپورٽ: خدا بخش ميمڻ) مورو پوليس هٿياربند فورن جي فائرنگ واپاري سعيد

شڪارپور ويڇهو ريلوي پٽڙيءَ تي زور دار ڌماڪي سان اڌامي ٽڪريءَ ڪان راولپنڊيءَ ونڊرٽ جعفر ايڪسپريس ٽرين ڪڏرڻ بعد ڏماڪو ٿيو

سڪيورٽي اِدارن عالمڪي ڪي مڪمل طور گهيري ۽ ويلي جاچ شروع ڪري ڏني

شڪارپور (ه ر) شڪارپور ويڇهو ريلوي پٽڙيءَ تي زور دار ڌماڪي سبب پٽڙي ڪي

سخت نقصان پهچڻ ڪري ڏني

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

مورو ويڇهو مژده ٽرالر ۽ ٽڪر سبب پروهيت فوت، گهڻ ئي ڪمرا ٻرندي راکهه ٿي ويا

شاديءَ واري هوٽل تي ٽيز رفتار مژدا جي ٽڪر بعد رڪشا ٽرالر سان اڇلائجي ويو

حادثي ۾ رڪشا ڊرائيور ٻار جي ڏاڏي ۽ ٻن ڀائرن جو موقعي تي ئي فوت ٿيڻ جو ڏک

مورو (ن ر) مورو پوليس ايشنل هاءِ وي تي حادثو جتي تيز رفتار مژدا ڪاڦي رهڻ سان شاديءَ واري هوٽل تي آڻيندڙ ٽريڪٽر

اسلام ڪوٽ ۾ نوجوان ڊاڪٽر پاران آپگهات جي ڪوشش

اسلام ڪوٽ (رپورٽ: سڪندر علي ڀٽيجو) ڊاڪٽر راڻا مبشر طور پنهنجي مڙس پيڊرو فاري ٻار ڏاڻي آپگهات جي ڪوشش ڪئي

ڊاڪٽر سهيڙري رٽ تي قائم ڪيل ڪيس بعد ڏاڻي آپگهات جي ڪوشش ڪرڻ واري ڊاڪٽر ۽ روزي هيلٿ سينٽر آسپتال ٽريڪٽ